

Na temelju članka 86. stavka 3. Zakona o tržištu plina (Narodne novine, br. 28/2013, 14/2014) i Odluke o davanju suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije, Klasa: 310-05/14-02/235 , Urbroj: 371-01/14-03 od 23. prosinca 2014. godine operator sustava skladišta plina, Podzemno skladište plina d.o.o. donosi

PRAVILA KORIŠTENJA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet

Članak 1.

Ovim Pravilima korištenja sustava skladišta plina (u daljnjem tekstu: Pravila) uređuju se opis sustava skladišta plina (u daljnjem tekstu: skladište), razvoj, građenje i održavanje skladišta, upravljanje i nadzor nad skladištem, postupak rezervacije i korištenja skladišnih kapaciteta, nominacije korištenja skladišta, trgovanje skladišnim kapacitetima, povezivanje s ostalim dijelovima plinskog sustava, usluge operatora sustava skladišta plina (u daljnjem tekstu: Operator), prava i dužnosti Operatora i korisnika sustava skladišta plina (u daljnjem tekstu: Korisnik), ugovorni odnosi i opći uvjeti korištenja sustava skladišta plina, naknada štete, objava podataka i razmjena informacija te mjerna pravila i pravila raspodjele pri skladištenju plina.

Članak 2.

Pravila je dužan primjenjivati Operator, Korisnici, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava, operator tržišta plina, proizvođač prirodnog plina te voditelj bilančne skupine.

Članak 3.

Operator je dužan osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa skladištu, imajući u vidu sigurnost opskrbe plinom, razvoj skladišta i njegovo ekonomski učinkovito korištenje.

Značenje pojedinih izraza

Članak 4.

(1) Izrazi koji se koriste u ovim Pravilima imaju značenja utvrđena zakonima kojima se uređuje energetska sektor, regulacija energetske djelatnosti, tržište plina, područje rudarstva i mjeriteljstva, kao i propisima i aktima donesenima na temelju tih zakona.

(2) U Pravilima se koriste izrazi koji u smislu ovih Pravila imaju sljedeće značenje:

1. *bušotina* – rudarski objekt koji povezuje ležište s nadzemnim postrojenjima i omogućava utiskivanje plina u ležište i povlačenje plina iz ležišta (radna bušotina) ili ima funkciju praćenja rada skladišta (kontrolna i/ili mjerna bušotina);

2. *bilančni račun* – evidencija o dnevnom prometu na primarnom i sekundarnom tržištu kapaciteta sustava skladišta plina s početnim i završnim stanjem količine plina u kWh za svakoga pojedinog korisnika sustava skladišta plina;
3. *ciklus povlačenja* – razdoblje tijekom kojega se u pravilu plin povlači iz sustava skladišta plina i koje traje od 1. listopada do 31. ožujka tekuće skladišne godine $\pm$ 30 dana;
4. *ciklus utiskivanja* – razdoblje tijekom kojega se u pravilu plin utiskuje u sustav skladišta plina i koje traje od 1. travnja do 30. rujna tekuće skladišne godine $\pm$ 30 dana;
5. *dugoročna usluga* – usluga koju pruža operator sustava skladišta plina za razdoblje od jedne ili više godina;
6. *informacijska platforma* – informacijski sustav operatora sustava skladišta plina koji je podrška provođenju postupaka i procedura za pružanje usluge skladištenja plina;
7. *internetska stranica* – internetska stranica operatora sustava skladišta plina, www.psp.hr;
8. *izlaz iz skladišta* – mjesto fizičkog spoja između sustava skladišta plina i transportnog ili distribucijskog sustava za vrijeme ciklusa povlačenja;
9. *kapacitet povlačenja* – količina plina koja se može povući iz skladišta u jedinici vremena, izražen je u kWh/dan;
10. *kapacitet utiskivanja* – količina plina koja se može utisnuti u skladište u jedinici vremena, a izražen je u kWh/dan;
11. *korisnik sustava skladišta plina* – opskrbljivač plinom, trgovac plinom i proizvođač prirodnog plina koji sustav skladišta plina koristi na temelju ugovora o skladištenju plina;
12. *kratkoročna usluga* – usluga koju pruža operator sustava skladišta plina za razdoblje kraće od 12 mjeseci;
13. *krivulja povlačenja* – grafički ili matematički prikaz ovisnosti stalnog kapaciteta povlačenja o uskladištenom obujmu plina u određenom trenutku;
14. *krivulja utiskivanja* – grafički ili matematički prikaz ovisnosti stalnog kapaciteta utiskivanja o uskladištenom obujmu plina u određenom trenutku;
15. *m³ plina* – količina prirodnog plina koja pri temperaturi od 288,15 K i tlaku od 101.325 Pa zauzima obujam od jednoga prostornog metra;
16. *minimalni obvezujući kapacitet* – minimalni broj standardnih paketa skladišnog kapaciteta iznad kojega je zahtjev za rezervacijom obvezujući, a ispod kojega korisnik sustava skladišta plina nije zainteresiran za ugovaranje usluge skladištenja;
17. *nenominirani kapacitet* – ugovoreni kapacitet koji korisnik sustava skladišta plina nije nominirao za korištenje;
18. *nominacija* – najava količine prirodnog plina koju korisnik sustava skladišta plina namjerava utisnuti u ili povući iz sustava skladišta plina;
19. *operativni plan aktiviranja energije uravnoteženja* – pisani nalog operatora transportnog sustava operatoru sustava skladišta plina o korištenju kapaciteta sustava skladišta plina na ulazu u skladište ili na izlazu iz skladišta;
20. *operator sustava skladišta plina* – tvrtka Podzemno skladište plina d.o.o.;
21. *plinski dan* – razdoblje od 24 sata koje počinje u 6:00 sati i traje do 6:00 sati sljedećeg dana;
22. *plinski jastuk* – obujam plina u ležištu potreban za upravljanje skladištem i održavanje odgovarajućega minimalnog tlaka u skladištu;
23. *početni ležišni tlak* – početni tlak zatečen u poroznim formacijama, na referentnoj dubini, prije stavljanja ležišta u rad;
24. *pojedinačna usluga* – usluga korištenja radnog volumena, kapaciteta utiskivanja i kapaciteta povlačenja kao razdvojenih usluga;

25. *povlačenje* – način rada pri kojem se plin fizički isporučuje iz sustava skladišta plina u transportni sustav;
26. *prekidivi nenominirani kapacitet utiskivanja na dnevnoj razini* – usluga na temelju koje korisnik sustava skladišta plina stječe pravo na nominaciju neugovorenih kapaciteta utiskivanja, a čije korištenje operator sustava skladišta plina može djelomično ili potpuno ograničiti;
27. *prekidivi nenominirani kapacitet povlačenja na dnevnoj razini* – usluga na temelju koje korisnik sustava skladišta plina stječe pravo na nominaciju neugovorenih kapaciteta povlačenja, a čije korištenje operator sustava skladišta plina može djelomično ili potpuno ograničiti;
28. *prijelazni način rada* – način rada pri kojem se nominirani protok plina ostvari kroz manji broj sati tijekom plinskog dana;
29. *primarno tržište* – tržište na kojem kapacitetima sustava skladišta plina trguje operator sustava skladišta plina;
30. *radni volumen* – obujam plina u skladištu, koji ne uključuje projektirani obujam plinskog jastuka, koji može biti utisnut ili povučen pomoću instaliranih podzemnih i nadzemnih objekata, ovisno o zakonskim i tehničkim ograničenjima, u jednom ciklusu rada skladišta;
31. *raspoloživi kapacitet utiskivanja* – dio kapaciteta utiskivanja koji nije obuhvaćen ugovorima na snazi u određenom trenutku i raspoloživ je za ugovaranje drugim korisnicima sustava skladišta plina;
32. *raspoloživi kapacitet povlačenja* – dio kapaciteta povlačenja koji nije obuhvaćen ugovorima na snazi u određenom trenutku i raspoloživ je za ugovaranje drugim korisnicima sustava skladišta plina;
33. *raspoloživi radni volumen* – radni volumen koji nije ugovoren u određenom trenutku i raspoloživ je za ugovaranje drugim korisnicima sustava skladišta plina;
34. *raspoloživi skladišni kapacitet* – dio kapaciteta sustava skladišta plina koji nije ugovoren u određenom trenutku i raspoloživ je za ugovaranje drugim korisnicima sustava skladišta plina;
35. *skladišna godina* – razdoblje koje počinje u 6:00 sati 1. travnja tekuće godine i traje do 6:00 sati 1. travnja sljedeće godine;
36. *stajanje* – način rada pri kojem nema fizičkog protoka između sustava skladišta plina i transportnog sustava;
37. *stalni kapacitet utiskivanja* – pojedinačna usluga na temelju koje korisnik sustava skladišta plina stječe pravo na korištenje ugovorenih kapaciteta utiskivanja čije korištenje operator sustava skladišta plina ne može prekinuti ili ograničiti, osim u slučajevima propisanim pozitivnim pravnim propisima;
38. *stalni kapacitet povlačenja* – pojedinačna usluga na temelju koje korisnik sustava skladišta plina stječe pravo na korištenje ugovorenih kapaciteta povlačenja čije korištenje operator sustava skladišta plina ne može prekinuti ili ograničiti, osim u slučajevima propisanim pozitivnim pravnim propisima;
39. *standardni paket skladišnog kapaciteta* – paket radnog volumena u iznosu od 50 GWh s pridruženim krivuljama ovisnosti kapaciteta utiskivanja i kapaciteta povlačenja o obujmu plina uskladištenog u određenom trenutku;
40. *tehnički skladišni kapacitet* – maksimalni radni volumen, kapacitet utiskivanja i kapacitet povlačenja koje operator sustava skladišta plina može ponuditi korisnicima sustava skladišta plina, ovisno o fizičkim karakteristikama postrojenja i o tehničkim uvjetima na ulazu u skladište i izlazu iz skladišta;
41. *ugovor o skladištenju plina* – ugovor sklopljen između korisnika sustava skladišta plina i operatora sustava skladišta plina, kojim se propisuju međusobna prava i obveze;

42. *ugovoreni radni volumen* – dio radnog volumena koji su kao stalnu uslugu zakupa ugovorili korisnik sustava skladišta plina i operator sustava skladišta plina za određeno vremensko razdoblje;
43. *ulaz u skladište* – mjesto fizičkog spoja između sustava skladišta plina i transportnog ili distribucijskog sustava za vrijeme ciklusa utiskivanja;
44. *utiskivanje* – način rada pri kojem se plin fizički preuzima iz transportnog sustava u sustav skladišta plina;
45. *virtualna nominacija* – najava količine plina koju korisnik sustava skladišta plina namjerava utisnuti u sustav skladišta plina za vrijeme načina rada povlačenje ili povući iz sustava skladišta plina za vrijeme načina rada utiskivanje;
46. *Zakon* – Zakon o tržištu plina.

II. OPIS SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Članak 5.

(1) Sustav skladišta plina sastoji se od rudarskih objekata: ležišta u kojem se plin skladišti, radnih bušotina, kontrolno-mjernih bušotina, nadzemnog postrojenja i spojnih plinovoda.

(2) Nadzemno postrojenje iz stavka 1. ovog članka sastoji se od:

- kompresorske stanice s određenim brojem kompresorskih jedinica i pripadajućom opremom, dizajniranima za utiskivanje plina u ciklusu utiskivanja;
- postrojenja za pripremu povučenog plina prije isporuke u transportni sustav s osnovnim funkcijama: izdvajanje vode i kondenzata, redukcija tlaka, dehidracija plina i regulacija količina;
- mjernih uređaja kojima se mjeri količina utisnutoga, odnosno povučenog plina;
- kontrolno-upravljačkog centra iz kojeg se praćenjem tehnoloških parametara nadzire rad skladišta te upravlja radom svih objekata.

(3) Osnovni parametri za pogon skladišta plina definirani su odgovarajućom tehničkom dokumentacijom u skladu s važećom zakonskom regulativom.

(4) Radi sigurnosti rada skladišta za svaku radnu bušotinu, na temelju karakteristika ležišta i ugrađene bušotinske opreme, propisana je dopuštena maksimalna depresija, odnosno razlika između ležišnog tlaka i dinamičkog tlaka dna bušotine. Time je određena maksimalna količina plina koja se može povući, odnosno utisnuti na svakoj pojedinačnoj bušotini.

(5) Tehnički skladišni kapacitet te krivulja utiskivanja i krivulja povlačenja usklađene su s važećim rudarskim projektom.

(6) Na kraju svakog ciklusa utiskivanja i ciklusa povlačenja potrebno je osigurati potrebno vrijeme mirovanja ležišta te obaviti hidrodinamička mjerenja u određenim bušotinama. Interpretacijom tih mjerenja dobivaju se podaci potrebni za provjeru i redefiniranje parametara za pogon skladišta.

(7) Skladištenje plina obavlja se na eksploatacijskom polju ugljikovodika PSP Okoli, koje je zbog fizičkih karakteristika ležišta predviđeno za sezonsko uravnoteženje plinskog sustava i na kojem je moguće ostvariti po jedan ciklus utiskivanja i povlačenja tijekom skladišne godine.

Članak 6.

(1) Skladište je priključeno na transportni sustav kojim upravlja operator transportnog sustava.

(2) Utiskivanje ili povlačenje plina obavlja se na ulazu u skladište, odnosno izlazu iz skladišta na način kako je utvrđeno ovim Pravilima i Ugovorom o skladištenju plina (u daljnjem tekstu: Ugovor).

III. POVEZIVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA S OSTALIM DIJELOVIMA PLINSKOG SUSTAVA

Članak 7.

(1) Povezivanje skladišta s transportnim sustavom i/ili distribucijskim sustavom obavlja se radi stvaranja preduvjeta za sigurnu i pouzdanu isporuku plina Korisnicima.

(2) Operator će osigurati razmjenu informacija s međusobno povezanim operatorima, uvažavajući pravila za razmjenu podataka propisana Mrežnim pravilima transportnog sustava i Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava.

Povezivanje sustava skladišta plina s transportnim sustavom

Članak 8.

(1) Priključenje skladišta na transportni sustav ili povećanje priključnog kapaciteta postojećeg priključka provodi se u skladu s odredbama Mrežnih pravila transportnog sustava.

(2) Operator i operator transportnog sustava uredit će međusobna prava i obveze te način razmjene podataka kako bi osigurali učinkovito i pouzdano funkcioniranje, razvoj i planiranje održavanja međusobno povezanih sustava te sklopili ugovor o međusobnim pravima i obvezama.

Povezivanje sustava skladišta plina s distribucijskim sustavom

Članak 9.

(1) Priključenje skladišta na distribucijski sustav ili povećanje priključnog kapaciteta postojećeg priključka provodi se u skladu s odredbama Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava.

(2) Operator i operator distribucijskog sustava dužni su urediti međusobna prava i obveze te način razmjene podataka, a kako bi osigurali učinkovito i pouzdano funkcioniranje, razvoj i planiranje održavanja međusobno povezanih sustava te sklopili ugovor o međusobnim pravima i obvezama.

IV. RAZVOJ, GRAĐENJE I ODRŽAVANJE SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Planiranje razvoja sustava skladišta plina

Članak 10.

- (1) Operator vodi, održava i razvija siguran, pouzdan i učinkovit sustav skladišta plina.
- (2) Razvoj skladišta obuhvaća izgradnju novog skladišta, kao i povećanje kapaciteta utiskivanja, kapaciteta povlačenja i/ili radnog volumena na postojećem skladištu, povećanje sigurnosti i pouzdanosti rada postojećeg skladišta te smanjenje negativnih utjecaja na okoliš.
- (3) Operator izrađuje plan razvoja sustava skladišta plina (u daljnjem tekstu: plan razvoja) pri čemu planirane investicije u izgradnju i rekonstrukciju trebaju biti tehnički opravdane i ekonomski učinkovite te osigurati odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom.
- (4) Operator mora planirati razvoj skladišta na način da bude odgovarajuće dimenzioniran za obavljanje ugovorenih ili planiranih usluga skladištenja plina uz potpuno ispunjavanje svih zakonskih obveza.
- (5) Pri izradi planova razvoja treba odabrati rješenje koje potpuno zadovoljava tehničke kriterije uz uvažavanje načela minimalnih troškova.
- (6) Plan razvoja mora biti u skladu sa Strategijom energetskeg razvoja i Programom provedbe strategije energetskeg razvoja Republike Hrvatske, vodeći računa o ekonomskim uvjetima.

Građenje i održavanje sustava skladišta plina

Članak 11.

- (1) Operator na temelju odobrenog plana razvoja gradi nove objekte, rekonstruira, dograđuje i modernizira postojeće objekte na skladištu.
- (2) Aktivnosti iz stavka 1. ovog članka povode se u skladu s odredbama zakona i propisa kojima se uređuje područje rudarstva.
- (3) Projektiranje, gradnja, rad i održavanje rudarskih objekata i postrojenja izvodi se u skladu s valjanim tehničko-tehnološkim rješenjima uz potpuno ispunjavanje svih zakonskih obveza.
- (4) Operator ima pravo prodati plin pridobiven tijekom izvođenja rudarskih radova koji se izvode u svrhu istraživanja mineralnih sirovina kojima je svrha utvrditi mogućnost skladištenja ugljikovodika u geološkim strukturama te uvjete eksploatacije.
- (5) U slučaju prodaje plina, Operator raspoložive količine plina prodaje temeljem otvorenog postupka prodaje.
- (6) Natječaj za prodaju plina Operator objavljuje na svojoj internetskoj stranici i najmanje jednom javnom glasilu.

Članak 12.

- (1) Za potrebe osiguranja redovnog pogona Operator provodi aktivnosti održavanja kako bi osigurao najveću moguću razinu sigurnosti, pouzdanosti, raspoloživosti i učinkovitosti skladišta.
- (2) Operator provodi preventivna i zakonom predviđena ispitivanja i preglede, štiti skladište od štetnih utjecaja i nadzire aktivnosti trećih osoba u svojem prostoru.
- (3) Održavanje skladišta obavlja se sustavno, planskim izvođenjem radova redovitog održavanja skladišta, odnosno njegovih dijelova te otklanjanjem kvarova ili nedostataka.
- (4) Pod kvarovima ili nedostacima iz stavka 3. ovoga članka podrazumijevaju se oštećenja,

propuštanja, kvarovi opreme te sve druge okolnosti koje za posljedicu imaju ili bi mogle imati ugrozu života i zdravlja ljudi ili nastanak materijalne štete na imovini, nastanak većih ili novih kvarova ili nedostataka, kao i onečišćenje okoliša.

(5) Planirane aktivnosti na skladištu koje nemaju utjecaja na skladištenje plina odnosno na kapacitet skladištenja i mogu se odvijati u bilo koje doba bez prethodne najave Korisnicima.

V. UPRAVLJANJE I NADZOR NAD SUSTAVOM SKLADIŠTA PLINA

Upravljački centar sustava skladišta plina

Članak 13.

(1) Za potrebe učinkovitog i pouzdanog upravljanja i održavanja skladišta Operator je obvezan nadzirati rad skladišta, sustava mjerenja ulaznih i izlaznih tokova, parametara kvalitete plina te pouzdanosti isporuke plina.

(2) Nadzor rada i upravljanje skladištem obavlja se neprekidno iz upravljačkog centra Operatora te sustavnim operativnim nadzorom skladišta.

(3) Operator će voditi skladište na način da zadovolji uvjete propisane provjerenom projektnom dokumentacijom uz uvažavanje tehničkih i pogonskih ograničenja skladišnog sustava.

(4) Tehnička i pogonska ograničenja skladišta temelje se na maksimalnome dopuštenom tlaku ležišta i nadzemnog postrojenja te minimalnom tlaku ležišta, kao i tlaku sustava na koji je priključen.

(5) Upravljački centar Operatora surađivat će i razmjenjivati informacije s operatorom transportnog sustava, voditeljima bilančnih skupina i Korisnicima u poslovima vezanim za nominacije, uravnoteženje transportnog sustava, suradnju za vrijeme poremećaja u djelatnosti skladištenja ili transporta te u kriznim stanjima, a sve u skladu s važećom zakonskom regulativom.

(6) Da bi održavao kontakt s Operatorom, Korisnik treba raspolagati sljedećim komunikacijskim alatima te ih neprekidno držati u funkciji tijekom svakoga plinskog dana:

- računalom spojenim na internet s mogućnošću slanja i primanja elektroničke pošte;
- telefonskom vezom od 0 -24 h;
- uređajem za primanje i slanje telefaks poruka.

Članak 14.

Za upravljanje skladištem, a radi osiguranja sigurnosti i pouzdanosti njegova rada te nadzora nad pogonom skladišta, upravljački centar Operatora mora raspolagati mjernim, informacijskim i telekomunikacijskim sustavima koji mu omogućavaju:

- stalni nadzor nad tehnološkim parametrima i upravljanje ključnim skladišnim objektima u realnom vremenu;
- uočavanje poremećaja u tehnološkom procesu skladištenja plina;
- mjerenje, evidentiranje i centralizirano prikupljanje podataka o ostvarenom protoku plina na ulazu u skladište i izlazu iz skladišta;

- komunikacijsku povezanost s dispečerskim centrom operatora transportnog sustava radi razmjene procesnih podataka;
- razmjenu podataka i operativnu komunikaciju s voditeljima bilančnih skupina i operatorom tržišta plina;
- operativnu komunikaciju s Korisnicima;
- izvještavanje o korištenju skladišta.

Članak 15.

Radi osiguranja sigurnosti i pouzdanosti rada skladišta, uz navedeno u članku 14. ovih Pravila, Operator je obvezan organizirati stalnu pripravnost radi interventnog otklanjanja kvarova ili nedostataka na skladištu, odnosno poduzimanja mjera za ublažavanje njihova utjecaja na rad skladišta.

Utvrđivanje tehničkoga skladišnog kapaciteta

Članak 16.

(1) Postupak utvrđivanja tehničkoga skladišnog kapaciteta jamči da nominacije Korisnika ne prelaze tehničke mogućnosti skladišta. Tehnički skladišni kapacitet definiran je maksimalnim radnim volumenom, maksimalnim dnevnim kapacitetom utiskivanja i maksimalnim dnevnim kapacitetom povlačenja, koji ovise o zapunjenosti skladišta, a određuje ih Operator.

(2) Skladište je limitirano i minimalnim kapacitetom povlačenja plina te minimalnim kapacitetom utiskivanja plina koji su uvjetovani tehničkim karakteristikama skladišta.

(3) Minimalni satni kapacitet povlačenja plina (MinQph) iznosi 200 000 kWh/h, a minimalni dnevni kapacitet povlačenja plina (MinQpd) iznosi 2 000 000 kWh/dan.

(4) Skladište će u prijelaznom načinu rada u ciklusu povlačenja raditi samo ako povlačenje s MinQph kontinuirano traje najmanje 10 sati u plinskom danu.

(5) Minimalni satni kapacitet utiskivanja plina (MinQuh) iznosi 300 000 kWh/h a minimalni dnevni kapacitet utiskivanja plina (MinQud) iznosi 2 400 000 kWh/dan. Skladište će u prijelaznom načinu rada u ciklusu utiskivanja raditi samo ako utiskivanje s MinQuh kontinuirano traje najmanje 8 sati u plinskom danu.

(6) Radi osiguranja sigurnosti i pouzdanosti rada skladišta Operator će odbiti nominacije Korisnika i prijeći u način rada stajanje ako je nominirani kapacitet povlačenja svih Korisnika manji od MinQpd odnosno ako je nominirani kapacitet utiskivanja svih Korisnika manji od MinQud.

Upravljanje kapacitetima sustava skladišta plina

Članak 17.

(1) Ciklus utiskivanja plina u skladište traje od plinskog dana 1. travnja do plinskog dana 30. rujna ± 30 dana, dok ciklus povlačenja traje od plinskog dana 1. listopada do plinskog dana 31. ožujka ± 30 dana.

(2) Operator obavještava Korisnike o datumu redovne promjene ciklusa iz stavka 1. ovog članka putem obavijesti na svojoj internetskoj stranici najmanje sedam dana unaprijed uz potvrdu konačnog termina promjene ciklusa najmanje 24 sata unaprijed.

(3) Iznimno od stavka 1. ovog članka promjena ciklusa moguća je i radi izvanredne situacije na povezanim sustavima, te ako Operator procijeni da je promjena ciklusa moguća u okviru njegovih operativnih mogućnosti.

(4) Operator elektroničkom poštom obavještava Korisnike o izvanrednoj promjeni ciklusa te im dostavlja poziv s rokom za obaveznu dostavu nove nominacije.

Način rada sustava skladišta plina

Članak 18.

(1) Ovisno o ciklusu rada skladišta i zaprimljenim dnevnim nominacijama te utjecaju promjene načina rada na karakteristike ležišta i postrojenja, Operator određuje način rada skladišta.

(2) Skladište može biti u jednom od ovih načina rada:

- povlačenje;
- utiskivanje;
- stajanje;
- prijelazni način rada.

Članak 19.

Radi tehničko-tehnoloških karakteristika skladišta minimalno vrijeme potrebno za slučaj prijelaza iz načina rada utiskivanje u način rada povlačenje iznosi 8 sati, a za slučaj prijelaza iz načina rada povlačenje u način rada utiskivanje iznosi 16 sati.

Promjena načina rada

Članak 20.

(1) Za vrijeme ciklusa povlačenja, primjenjuju se ova pravila:

- Ako je zbroj nominiranih satnih količina plina iz svih dostavljenih nominacija veći od MinQph:
  - Operator će prihvatiti sve nominacije dostavljene u skladu s ugovorenim kapacitetima i nastaviti s načinom rada povlačenje.
- Ako je zbroj nominiranih dnevnih količina plina iz svih dostavljenih nominacija veći od MinQpd, a zbroj nominiranih satnih količina plina iz svih dostavljenih nominacija manji od MinQph:
  - Operator će prihvatiti sve nominacije dostavljene u skladu s ugovorenim kapacitetima i raditi u prijelaznom načinu rada.
- Ako je zbroj nominiranih dnevnih količina plina iz svih dostavljenih nominacija manji od MinQpd, a zbroj nominiranih dnevnih količina plina iz dostavljenih nominacija za povlačenje veći od MinQpd:
  - Operator će prihvatiti sve nominacije za povlačenje dostavljene u skladu s ugovorenim kapacitetima,
  - Operator će proporcionalno smanjiti virtualne nominacije za utiskivanje tako da zbroj svih nominiranih dnevnih količina bude veći od MinQpd te raditi u prijelaznom načinu rada.

- Ako je zbroj nominiranih dnevnih količina plina iz svih dostavljenih nominacija manji od MinQpd i zbroj nominiranih dnevnih količina plina iz dostavljenih nominacija za povlačenje također manji od MinQpd:
    - Operator će odbiti zaprimljene nominacije te prijeći u način rada stajanje.
- (2) Za vrijeme ciklusa utiskivanja, primjenjuju se ova pravila:
- Ako je zbroj nominiranih satnih količina plina iz svih dostavljenih nominacija veći od MinQuh:
    - Operator će prihvatiti sve nominacije dostavljene u skladu s ugovorenim kapacitetima i nastaviti s načinom rada utiskivanje.
  - Ako je zbroj nominiranih dnevnih količina plina iz svih dostavljenih nominacija veći od MinQud, a zbroj nominiranih satnih količina plina iz svih dostavljenih nominacija manji od MinQuh:
    - Operator će prihvatiti sve nominacije dostavljene u skladu s ugovorenim kapacitetima i raditi u prijelaznom načinu rada.
  - Ako je zbroj nominiranih dnevnih količina plina iz svih dostavljenih nominacija manji od MinQud, a zbroj nominiranih dnevnih količina plina iz dostavljenih nominacija za utiskivanje veći od MinQud:
    - Operator će prihvatiti sve nominacije za utiskivanje dostavljene u skladu s ugovorenim kapacitetima,
  - Operator će proporcionalno smanjiti virtualne nominacije za povlačenje tako da zbroj svih nominiranih dnevnih količina bude veći od MinQud te raditi u prijelaznom načinu rada.
  - Ako je zbroj nominiranih dnevnih količina plina iz svih dostavljenih nominacija manji od MinQud i zbroj nominiranih dnevnih količina plina iz dostavljenih nominacija za povlačenje također manji od MinQud:
    - Operator će odbiti zaprimljene nominacije te prijeći u način rada stajanje.

Vlastita potrošnja plina i gubici

Članak 21.

- (1) Mjerenje potrošnje plina za vlastite potrebe Operatora obavljat će se na mjernom uređaju u vlasništvu Operatora koji za njega posjeduje svu potrebnu dokumentaciju u skladu s mjeriteljskim zahtjevima (ovjernice, izvješća o ispitivanju).
- (2) Operator je dužan osigurati količine plina dovoljne za pogon kompresora, tehnološku potrošnju, pokriće gubitaka te nadopunu plinskog jastuka.
- (3) Plin za namjene iz stavka 2. ovog članka Operator kupuje na tržišnim principima, uz definiranje dinamike i mjesta isporuke.
- (4) Plin za namjene iz stavka 2. ovog članka Operator kupuje na ulazu u skladište ili u samom skladištu.
- (5) Natječaj za nabavu plina za namjene iz stavka 2. ovog članka Operator je dužan objaviti na svojoj internetskoj stranici i najmanje jednom javnom glasilu.
- (6) Osnovni kriterij za odabir najpovoljnije ponude jest najniža jedinična cijena plina.
- (7) Na temelju odluke o izboru najpovoljnije ponude Operator i izabrani opskrbljivač sklapaju Ugovor o opskrbi prirodnim plinom.
- (8) U slučaju nezadovoljstva postupanjem Operatora u postupku nabave plina opskrbljivač ima pravo izjaviti prigovor Hrvatskoj energetskej regulatornoj agenciji (u daljnjem tekstu: Agencija).

Privremeno ograničenje i prekid usluge

Članak 22.

(1) Operator ima pravo privremeno ograničiti ili prekinuti utiskivanje ili povlačenje plina radi redovnog održavanja postrojenja i instalacija, izvođenja potrebnih hidrodinamičkih mjerenja, inspekcijskih pregleda, ispitivanja, dogradnje ili rekonstrukcije skladišta te iz drugih razloga predviđenih ovim Pravilima, Zakonom, te drugim važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

(2) Operator izrađuje i provodi planirane godišnje radove iz stavka 1. ovog članka u što je moguće kraćem vremenskom razdoblju.

(3) Planirane rokove prekida usluge skladištenja plina Operator objavljuje na svojoj internetskoj stranici prije početka skladišne godine, po potrebi ih mjesečno revidira te konačno potvrđuje dostavom obavijesti Korisnicima najmanje 48 sati unaprijed.

(4) Radi izvođenja hidrodinamičkih mjerenja Operator ima pravo dva puta godišnje prekinuti usluge utiskivanja i povlačenja u trajanju od 96 sati. Operator će navedena mjerenja obaviti u dogovoru s Korisnicima i operatorom povezanog sustava, a obaviti će ih najkasnije unutar 15 dana od završetka ciklusa utiskivanja, odnosno ciklusa povlačenja.

(5) U slučaju da je prekid ili ograničenje usluge skladištenja trajalo u skladu s najavljenim rokovima iz obavijesti ili je produženo iz razloga koje Operator nije mogao predvidjeti i/ili spriječiti, Operator nije dužan Korisnicima nadoknaditi eventualne štete ili troškove nastale kao posljedica ograničenja ili prekida usluge skladištenja.

Članak 23.

Nakon završetka radova iz članka 22. ovih Pravila Operator će odmah o istome obavijestiti Korisnike te nastaviti s pružanjem ugovorenih usluga.

Upravljanje i postupci u izvanrednim situacijama

Članak 24.

(1) Izvanrednom situacijom u smislu upravljanja skladištem smatra se svaki događaj koji nije moguće izbjeći ili predvidjeti, a čije posljedice izravno ugrožavaju sigurnost ljudi i imovine od nekontroliranog izlaza plina, uzrokuju ograničenje ili prekid korištenja skladišnih kapaciteta te ugrožavaju pouzdanost opskrbe plinom.

(2) Izvanredne situacije iz stavka 1. ovog članka u smislu upravljanja skladištem uključuju i izvanredne situacije na povezanim sustavima.

(3) U slučaju izvanredne situacije na skladištu Operator bez odgode poduzima mjere kojima osigurava održavanje opstojnosti skladišta i umanjuje utjecaj poremećaja na mogućnost korištenja skladišnih kapaciteta i pouzdanost opskrbe plinom. Navedene mjere obuhvaćaju:

- obavještanje nadležnih javnih službi i tijela;
- kontrolu rada skladišta preko upravljačkog centra u skladu s internim uputama, a radi prevladavanja nastalih okolnosti;
- uklanjanje uzroka opasnosti za sigurnost ljudi i imovine;
- prekid ili ograničenje korištenja skladišnih kapaciteta.

Članak 25.

(1) U slučaju kvara ili havarije na skladištu koji ugrožava sigurnost ljudi i imovine, Operator ima pravo trenutno prekinuti ili ograničiti uslugu skladištenja plina, uz telefonsku obavijest Korisniku i operatoru povezanog sustava te naknadnu obavijest pisanim putem.

(2) U slučaju kvara ili havarije na povezanom sustavu operator povezanog sustava upućuje Operatoru obavijest o kvaru na povezanom sustavu i zahtjev za prekidom ili ograničenjem usluge skladištenja, telefonski uz naknadnu obavijest pisanim putem. Po primitku obavijesti, Operator će o vremenu prekida ili ograničenja usluge skladištenja plina obavijestiti Korisnike na koje ograničenje ili prekid usluge ima utjecaja.

(3) U slučaju kvara ili havarije na povezanom sustavu, za koje Operator ima spoznaje da za posljedicu imaju ili bi mogle imati ugroženost života i zdravlja ljudi ili nastanak materijalne štete na imovini, Operator će bez odlaganja prekinuti ili ograničiti uslugu skladištenja plina.

(4) U slučaju da je prekid ili ograničenje usluge skladištenja uzrokovano kvarom na skladištu ili povezanom sustavu koje bi za posljedicu imalo ugrožavanje sigurnosti ljudi i imovine, Operator nije dužan Korisnicima nadoknaditi eventualne štete ili troškove nastale kao posljedica ograničenja ili prekida usluge skladištenja.

(5) Prilikom prekida ili ograničenja usluge skladištenja u skladu sa odredbama ovog članka Operator će pozvati Korisnike na dostavu izvanredne nominacije.

Upravljanje i postupci u kriznom stanju

Članak 26.

(1) Tijekom kriznog stanja Operator upravlja skladištem na temelju mjera propisanih Uredbom (EU) 994/2010 Europskog parlamenta i Vijeća (dalje: Uredba o sigurnosti opskrbe) i propisa donesenih na temelju Uredbe o sigurnosti opskrbe.

(2) Ovisno o tehničkim mogućnostima i raspoloživim skladišnim kapacitetima Operator u okviru svojih odgovornosti poduzima mjere za ublažavanje nastale situacije.

(3) Temeljem Odluke o donošenju plana intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske Operator izrađuje Plan za krizna stanja, a u uvjetima krizne razine ranog upozorenja, uzbunjivanja i izvanrednog stanja ima obvezu informirati ministarstvo nadležno za energetiku o stanju zaliha plina u skladištu, te provoditi mjere u skladu s nalogom Kriznog tima.

USLUGE OPERATORA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Članak 27.

U skladu sa Zakonom i odredbama Uredbe (EZ) br. 715/2009 Operator će, pod jednakim uvjetima, Korisnicima staviti na raspolaganje ukupne skladišne kapacitete, uzimajući u obzir tehnička ograničenja i sigurnost sustava.

Pregled ponuđenih usluga

Članak 28.

(1) Usluge definirane ovim člankom Operator pruža na temelju Ugovora sklopljenog između Operatora i Korisnika, a pod uvjetima utvrđenim ovim Pravilima.

(2) Operator Korisnicima nudi sljedeće usluge:

1. standardni paket skladišnog kapaciteta;

2. pojedinačne usluge: stalne i prekidive;
3. nestandardne usluge.

Standardni paket skladišnog kapaciteta

Članak 29.

(1) Standardni paket skladišnog kapaciteta (u daljnjem tekstu: SBU) Operator nudi na godišnjoj razini, a za razdoblje od najviše pet skladišnih godina.

(2) U okviru ugovorenoga SBU-a, a u skladu s pridruženom krivuljom utiskivanja i krivuljom povlačenja, Korisnik ostvaruje pravo na:

- nominaciju ugovorenoga stalnog kapaciteta utiskivanja u ciklusu utiskivanja ili kapaciteta povlačenja u ciklusu povlačenja ovisno o obujmu plina uskladištenog u određenom trenutku;
- nominaciju do iznosa ugovorenoga maksimalnog kapaciteta utiskivanja ili kapaciteta povlačenja, pri čemu se pravo na korištenje kapaciteta iznad točke na pridruženoj krivulji ostvaruje na prekidivoj razini;
- virtualnu nominaciju do iznosa ugovorenoga maksimalnog kapaciteta utiskivanja ili maksimalnog kapaciteta povlačenja, pri čemu se pravo na korištenje kapaciteta ostvaruje na prekidivoj razini.

(3) Odgovarajuća krivulja utiskivanja i krivulja povlačenja sadržana je u Potvrdi o ugovorenoj usluzi koja je prilog i sastavni dio Ugovora svakog Korisnika.

(4) Ugovoreni radni volumen je maksimalna količina prirodnog plina izražena u kWh, koja se može uskladištiti tijekom trajanja ugovorene usluge.

(5) Ugovoreni kapacitet utiskivanja je maksimalna količina plina izražena u kWh/dan, koja se može utisnuti u plinskom danu pod uvjetima iz članka 20. stavka 2. ovih Pravila, ovisno o trenutačnoj količini uskladištenog plina svakoga pojedinog Korisnika, što je definirano Potvrdom o ugovorenoj usluzi.

(6) Ugovoreni kapacitet povlačenja je maksimalna količina plina izražena u kWh/dan, koja se može povući u plinskom danu pod uvjetima iz članka 20. stavka 1. ovih Pravila, ovisno o trenutačnoj količini uskladištenog plina svakoga pojedinog Korisnika, što je definirano Potvrdom o ugovorenoj usluzi.

Pojedinačne usluge

Članak 30.

Tijekom skladišne godine, a radi optimizacije korištenja skladišta, Operator može nuditi i pojedinačne usluge koje mogu biti stalne ili prekidive.

Članak 31.

(1) Operator može pružati sljedeće pojedinačne stalne usluge zakupa:

- stalnog radnog volumena;
- stalnog kapaciteta utiskivanja;
- stalnog kapaciteta povlačenja.

(2) Dodatno ugovorena stalna pojedinačna usluga zakupa radnog volumena ne mijenja početnu vrijednost ranije ugovorenoga maksimalnog dnevnog kapaciteta utiskivanja ili maksimalnoga dnevnog kapaciteta povlačenja.

(3) Nakon ugovaranja pojedinačne usluge zakupa stalnog radnog volumena, Operator postojećem Korisniku ažurira izvorne krivulje ovisnosti kapaciteta povlačenja i kapaciteta utiskivanja o obujmu plina uskladištenog u određenom trenutku, te se isto se definira u novoj Potvrdi o ugovorenoj usluzi.

(4) Dodatno ugovorena pojedinačna usluga zakupa stalnog kapaciteta utiskivanja i/ili stalnog kapaciteta povlačenja mijenja početnu vrijednost ranije ugovorenoga dnevnog kapaciteta utiskivanja i/ili dnevnog kapaciteta povlačenja.

(5) Nakon ugovaranja pojedinačne usluge zakupa stalnog kapaciteta utiskivanja i/ili stalnog kapaciteta povlačenja, Operator postojećem Korisniku ažurira izvorne krivulje ovisnosti kapaciteta utiskivanja i/ili kapaciteta povlačenja o uskladištenom obujmu plina u određenom trenutku, te se isto definira u novoj Potvrdi o ugovorenoj usluzi.

Članak 32.

(1) Operator postojećim Korisnicima pruža sljedeće pojedinačne prekidive usluge zakupa:

- prekidivoga nenominiranog kapaciteta utiskivanja na dnevnoj razini;
- prekidivoga nenominiranog kapaciteta povlačenja na dnevnoj razini.

(2) Ugovaranjem prekidivoga nenominiranog kapaciteta utiskivanja i/ili nenominiranog kapaciteta povlačenja na dnevnoj razini Korisnik ostvaruje pravo na nominaciju neugovorenih kapaciteta utiskivanja i/ili neugovorenih kapaciteta povlačenja.

(3) Operator ima pravo prekinuti ili ograničiti pružanje pojedinih prekidivih usluga.

(4) Pravo na korištenje prekidivoga nenominiranog kapaciteta utiskivanja ili prekidivoga nenominiranog kapaciteta povlačenja na dnevnoj razini Operator će dodijeliti nakon prihvaćanja nominacija za korištenje ugovorenih stalnih usluga.

Cijena standardnih usluga

Članak 33.

(1) Naknade za korištenje sustava skladišta plina određene su Metodologijom utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina.

(2) Usluge iz članka 28. stavka 2. podstavka 1. i podstavka 2. ovih Pravila Operator obračunava na temelju Odluke o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina.

Nestandardne usluge

Članak 34.

(1) Operator pruža sljedeće nestandardne usluge:

- prodaja nepovučenog plina;
- kontrolno ispitivanje ispravnosti plinomjera i druge mjerne opreme na zahtjev Korisnika u ovlaštenom servisu, uz vještačenje Državnog zavoda za mjeriteljstvo (DZM) ili kod ovlaštene pravne osobe za ovjeravanje plinomjera;
- ispitivanje kvalitete plina na zahtjev Korisnika;
- evidentiranje trgovine za prodavatelja na sekundarnom tržištu;
- evidentiranje trgovine za kupca na sekundarnom tržištu;
- otvaranje bilančnog računa za kupca na sekundarnom tržištu;
- vođenje bilančnog računa za kupca na sekundarnom tržištu.

Cijena nestandardnih usluga

Članak 35.

- (1) Cjenik nestandardnih usluga Operator donosi u skladu s Metodologijom utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina i javnu uslugu opskrbe plinom koju donosi Agencija.
- (2) Nestandardne usluge iz članka 34. ovih Pravila Operator obračunava po cjeniku nestandardnih usluga kojega je Operator dužan objaviti na svojoj internetskoj stranici.
- (3) Račun za obavljene nestandardne usluge Operator dostavlja Korisniku najkasnije do 15. dana tekućeg mjeseca za prethodni mjesec, a Korisnik ga je dužan platiti najkasnije do 25. dana u mjesecu izdavanja računa.

VI. UGOVORNI ODNOSI I OPĆI UVJETI KORIŠTENJA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Članak 36.

- (1) Operator će u pisanom obliku sklopiti Ugovor s energetske subjektom koji na temelju Zakona ima pravo pristupa skladištu, a kojemu je standardni paket skladišnog kapaciteta dodijeljen u skladu s ovim Pravilima.
- (2) Operator će u pisanom obliku sklopiti Ugovor s Korisnikom čiji je zahtjev za ugovaranjem pojedinačne usluge prihvaćen u skladu s ovim Pravilima.
- (3) Iznimno od odredbi stavka 2. ovog članka, s Korisnikom s kojim već ima sklopljen važeći Ugovor, Operator neće sklapati novi Ugovor vezan uz ugovaranje pojedinačne usluge, već će mu dostaviti novu Potvrdu o ugovorenoj usluzi.

Članak 37.

Ugovor o skladištenju plina

- (1) Ugovorom će Operator i Korisnik regulirati predmet, trajanje Ugovora i ostala međusobna prava i obveze ugovornih strana.
- (2) Sastavni dijelovi Ugovora su:
  - opći uvjeti korištenja sustava skladišta plina;
  - potvrde o ugovorenoj usluzi.
- (3) Tipski ugovor o skladištenju plina Operator objavljuje na svojoj internetskoj stranici.
- (4) Opći uvjeti korištenja sustava skladišta plina nalaze se u Prilogu 1. ovih Pravila .
- (5) Potvrdom o ugovorenoj usluzi između ostaloga definira se:
  - vrsta usluge;
  - trajanje usluge;
  - ugovoreni skladišni kapacitet;
  - potrebni instrumenti osiguranja plaćanja.

Članak 38.

Na Ugovor se primjenjuju ova Pravila i drugi zakonski te podzakonski propisi i akti koji uređuju tržište plina.

VII. REZERVACIJA I KORIŠTENJE KAPACITETA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Članak 39.

Nakon ugovaranja usluge skladištenja Korisnik je dužan rezervirati kapacitet za izlaz iz transportnog sustava koji je ujedno i ulaz u skladište, kao i kapacitet za ulaz u transportni sustav koji je ujedno i izlaz iz skladišta.

Rezervacija standardnog paketa skladišnog kapaciteta

Članak 40.

(1) Energetski subjekt koji na temelju Zakona ostvaruje pravo na pristup skladištu (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) podnosi Operatoru zahtjev za rezervaciju standardnog paketa skladišnog kapaciteta (u daljnjem tekstu: zahtjev za rezervaciju SBU-a).

(2) Zahtjev za rezervaciju SBU-a podnosi se na godišnjoj razini, za razdoblje od najmanje jedne skladišne godine i najviše pet skladišnih godina.

(3) Zahtjev za rezervaciju SBU-a na godišnjoj razini podnosi se najkasnije do 15. siječnja tekuće skladišne godine za sljedeću skladišnu godinu ili sljedeće skladišne godine.

(4) Zahtjev za rezervaciju SBU-a podnosi se na obrascu kojeg Operator objavljuje na svojoj internetskoj stranici.

(5) Dostava zahtjeva za rezervaciju SBU-a obvezujuća je ponuda podnositelja zahtjeva za ugovaranje usluge SBU-a, u dijelu koji prelazi minimalni obvezujući kapacitet koji podnositelj zahtjeva navede u zahtjevu za rezervaciju SBU-a.

(6) Zahtjev za rezervaciju SBU-a osobito sadržava:

- naziv podnositelja zahtjeva, uključujući službene i operativne kontakte;
- zahtijevani broj SBU-a za svaku skladišnu godinu za koju se zahtjev podnosi;
- iznos minimalnog obvezujućeg kapaciteta;
- vremensko razdoblje za koje se zahtjev odnosi.

(7) Uz zahtjev za rezervaciju SBU-a potrebno je priložiti:

- izvod iz sudskog registra ili odgovarajući dokaz da je osoba ovlaštena djelovati u ime podnositelja zahtjeva;
- kopiju dozvole za obavljanje energetske djelatnosti kojom ostvaruje pravo pristupa skladištu;
- obrazac o bonitetu BON 1 i BON 2 ne stariji od 30 dana za tvrtke sa sjedištem u RH;
- za tvrtke sa sjedištem izvan RH financijska izvješća za protekle tri godine ili drugi relevantan dokaz financijske sposobnosti sukladan propisima države sjedišta podnositelja.

(8) Operator će odbaciti zahtjeve za rezervaciju SBU-a kojima nisu priloženi dokumenti iz stavka 7. ovog članka ili zahtjeve koji su dostavljeni nakon roka propisanog ovim Pravilima.

Rezervacija stalnih pojedinačnih usluga

Članak 41.

(1) Operator na svojoj internetskoj stranici objavljuje sve potrebne informacije o stalnim pojedinačnim uslugama koje namjerava ponuditi:

- opis ponuđene usluge;
- početak i razdoblje tijekom kojega se nudi pojedina usluga;
- postupak rezervacije;
- pravila raspodjele.

(2) Ako Operator namjerava ponuditi stalne pojedinačne usluge na godišnjoj razini, potrebne će informacije objaviti najkasnije do 28. veljače tekuće skladišne godine za sljedeću skladišnu godinu.

(3) Ako Operator namjerava ponuditi stalne pojedinačne usluge na mjesečnoj razini, potrebne će informacije objaviti najkasnije do petog dana tekućeg mjeseca za sljedeći mjesec, odnosno sljedeće mjesece do kraja skladišne godine.

(4) Ako Operator namjerava ponuditi stalne pojedinačne usluge na dnevnoj razini, potrebne će informacije objaviti najkasnije do 9:00 sati u tekućem danu za sljedeći dan, odnosno sljedeće dane do kraja mjeseca.

(5) Zahtjev za rezervaciju ponuđene stalne pojedinačne usluge na godišnjoj razini podnosi se najkasnije do 10. ožujka tekuće skladišne godine za sljedeću skladišnu godinu.

(6) Zahtjev za rezervaciju ponuđene stalne pojedinačne usluge na mjesečnoj razini podnosi se najkasnije do desetog dana u tekućem mjesecu za sljedeći mjesec ili sljedeće mjesece, a najduže za razdoblje do kraja skladišne godine.

(7) Zahtjev za rezervaciju ponuđene stalne pojedinačne usluge na dnevnoj razini podnosi se najkasnije do 9:30 sati u tekućem danu za sljedeći plinski dan.

(8) Iznimno od stavka 7. ovoga članka, zahtjev za rezervaciju stalne pojedinačne usluge za dan ili dane blagdana i prvi sljedeći radni dan iza blagdana podnosi se tijekom radnog dana koji neposredno prethodi danu ili danima blagdana.

Članak 42.

(1) Zahtjev za rezervaciju stalne pojedinačne usluge iz članka 31. ovih Pravila podnosi se na obrascu kojeg Operator objavljuje na svojoj internetskoj stranici.

(2) Zahtjev za rezervaciju stalne pojedinačne usluge obvezujuća je ponuda podnositelja zahtjeva za ugovaranje tražene stalne pojedinačne usluge.

(3) Zahtjev za rezervaciju stalne pojedinačne usluge sadržava:

- naziv podnositelja zahtjeva, uključujući službene i operativne kontakte;
- vremensko razdoblje za koje se podnosi zahtjev;
- zahtijevani radni volumen izražen u kWh;
- zahtijevani kapacitet utiskivanja izražen u kWh/dan;
- zahtijevani kapacitet povlačenja izražen u kWh/dan.

(4) Podnositelji zahtjeva za rezervaciju stalne pojedinačne usluge koji nisu u ugovornom odnosu s Operatorom dužni su u trenutku podnošenja zahtjeva uz njega priložiti dokumentaciju iz članka 40. stavka 7. ovih Pravila.

(5) Operator će odbaciti zahtjeve za rezervaciju stalnih pojedinačnih usluga kojima nisu priloženi dokumenti iz članka 40. stavka 7. i zahtjeve koji su dostavljeni nakon roka propisanog ovim Pravilima.

*Rezervacija prekidivoga nenominiranog kapaciteta utiskivanja
ili prekidivoga nenominiranog kapaciteta
povlačenja na dnevnoj razini*

Članak 43.

(1) Zahtjev za rezervaciju prekidivoga nenominiranog kapaciteta utiskivanja ili prekidivoga nenominiranog kapaciteta povlačenja na dnevnoj razini podnosi se na obrascu kojeg Operator objavljuje na svojoj internetskoj stranici.

(2) Korisnik koji želi koristiti prekidivi nenominirani kapacitet utiskivanja ili prekidivi nenominirani kapacitet povlačenja na dnevnoj razini, podnosi zahtjev za rezervaciju istoga za razdoblje koje navede u zahtjevu, a najdulje do isteka ugovorene usluge SBU-a.

(3) Korisnik koji želi koristiti prekidivi nenominirani kapacitet utiskivanja ili prekidivi nenominirani kapacitet povlačenja na dnevnoj razini, može zahtjev za rezervaciju podnijeti u bilo kojem trenutku ako Ugovorom već ima ugovoren standardni paket skladišnog kapaciteta.

(4) Kako bi se provela procedura ugovaranja, zahtjev za rezervaciju prekidivoga nenominiranog kapaciteta utiskivanja ili prekidivoga nenominiranog kapaciteta povlačenja na dnevnoj razini Korisnik mora podnijeti najmanje jedan radni dan prije početka korištenja tražene usluge.

(5) Dostava zahtjeva za rezervaciju prekidivoga nenominiranog kapaciteta utiskivanja ili prekidivoga nenominiranog kapaciteta povlačenja na dnevnoj razini obvezujuća je ponuda Korisnika za ugovaranje usluge prekidivoga nenominiranog kapaciteta.

Raspodjela standardnih paketa skladišnog kapaciteta

Članak 44.

(1) Operator je dužan operatoru transportnog sustava osigurati dostatne tražene skladišne kapacitete za potrebe korištenja operativne zalihe.

(2) Nakon raspodjele SBU-a za potrebe korištenja operativne zalihe, Operator je dužan preostale raspoložive SBU-e raspodijeliti ostalim podnositeljima zahtjeva za rezervaciju SBU-a, na način propisan Postupkom raspodjele standardnih paketa skladišnog kapaciteta koji je sastavni dio i Prilog 2 ovih Pravila.

(3) Ako na temelju provedene raspodjele pojedinom podnositelju zahtjeva za rezervaciju SBU-a pripadne broj SBU-a manji od minimalnog obvezujućeg kapaciteta navedenog u njegovom zahtjevu, smatrat će se da taj podnositelj ne želi sklopiti Ugovor, te će provesti preraspodjela tog broja SBU-a drugim Korisnicima.

(4) Operator je dužan obavijestiti podnositelja zahtjeva za rezervaciju SBU-a na godišnjoj i višegodišnjoj razini o rezultatima provedenog postupka raspodjele SBU-a najkasnije do 15. veljače tekuće skladišne godine.

(5) Ako je raspodijeljeni broj SBU-a jednak zahtijevanome i jednak ili veći od minimalnog obvezujućeg kapaciteta, Operator će uz obavijest o raspodjeli SBU-a, Korisniku dostaviti i Ugovor s pripadajućom Potvrdom o ugovorenoj usluzi, koje je podnositelj zahtjeva za rezervaciju SBU-a dužan potpisati i vratiti Operatoru u roku od pet dana.

(6) Ako ostane neraspodijeljenih SBU-a na godišnjoj razini, Operator će navedene kapacitete ponuditi na tržištu kao stalne pojedinačne usluge ili kao paket novih proizvoda.

(7) Operator je o rezultatima raspodjele SBU-a dužan obavijestiti Agenciju.

Raspodjela stalnih pojedinačnih usluga

Članak 45.

(1) Nakon ugovaranja SBU-a, na temelju zaprimljenih zahtjeva za rezervaciju stalnih pojedinačnih usluga dostavljenih u skladu s odredbama članka 42. ovih Pravila, Operator obavlja raspodjelu stalnih pojedinačnih usluga.

(2) Operator je podnositelja zahtjeva za rezervaciju stalne pojedinačne usluge na godišnjoj razini dužan obavijestiti o raspodjeli stalnih pojedinačnih usluga za sljedeću skladišnu godinu, te mu u slučaju ugovaranja dostaviti Ugovor i/ili Potvrdu o ugovorenoj usluzi najkasnije do 15. ožujka tekuće skladišne godine.

(3) Operator je podnositelja zahtjeva za rezervaciju stalne pojedinačne usluge na mjesečnoj razini dužan obavijestiti o raspodjeli stalnih pojedinačnih usluga za sljedeći mjesec ili sljedeće mjesece, te mu u slučaju ugovaranja dostaviti Ugovor i/ili Potvrdu o ugovorenoj usluzi najkasnije do 15. dana tekućeg mjeseca.

(4) Operator je podnositelja zahtjeva za rezervaciju stalne pojedinačne usluge na dnevnoj razini dužan obavijestiti o raspodjeli stalnih pojedinačnih usluga za sljedeći dan ili sljedeće dane, te mu u slučaju ugovaranja dostaviti i/ili Potvrdu o ugovorenoj usluzi najkasnije do 10:00 sati tekućeg dana.

(5) Operator je o raspodjeli stalnih pojedinačnih usluga dužan obavijestiti Agenciju.

Članak 46.

Raspodjela prekidivoga nenominiranog kapaciteta utiskivanja i kapaciteta povlačenja na dnevnoj razini

(1) Operator dodjeljuje prekidivi nenominirani kapacitet utiskivanja ili nenominirani kapacitet povlačenja na dnevnoj razini svakom Korisniku koji je podnio zahtjev za ugovaranje usluge prekidivog kapaciteta pod uvjetom da Korisnik ima ugovoren SBU ili stalnu pojedinačnu uslugu zakupa radnog volumena.

(2) Operator je dužan obavijestiti Korisnika o dodjeli prekidivoga nenominiranog kapaciteta utiskivanja ili prekidivoga nenominiranog kapaciteta povlačenja na dnevnoj razini dva dana prije početka korištenja usluge i dostaviti mu Potvrdu o ugovorenoj usluzi.

(3) Na temelju Potvrde o ugovorenoj usluzi Korisnik ostvaruje pravo na nominaciju prekidivoga nenominiranog kapaciteta utiskivanja ili prekidivoga nenominiranog kapaciteta povlačenja na dnevnoj razini.

Tjedne najave korisnika sustava skladišta plina

Članak 47.

- (1) Korisnik je dužan do četvrtka do 12:00 sati putem informacijske platforme Operatora dostaviti tjednu najavu u kojoj će nominirati očekivane potrebne količine plina koje namjerava preuzeti iz ili predati u skladište svakog dana sljedećeg tjedna.
- (2) U slučaju značajnih promjena očekivanih potreba u sljedećem tjednu Korisnik je dužan ažurirati dostavljene podatke tjedne najave.
- (3) U slučaju potrebe Operator može zatražiti i izvanrednu dostavu tjedne najave.
- (4) Nominacije iz tjedne najave moguće je mijenjati bez ograničenja do plinskog dana D-2, a nakon toga u skladu s rokovima iz članka 49. ovih Pravila.

Nominacija korištenja kapaciteta sustava skladišta plina

Članak 48.

- (1) Nominacije korištenja ugovorenih skladišnih kapaciteta moguće su u skladu s Ugovorom i Potvrdama o ugovorenoj usluzi, a sukladno postupcima propisanim ovim Pravilima.
- (2) Operator prije potvrđivanja nominacije provodi:
  - postupak provjere načina rada na temelju koje prihvaća, ograničava ili odbija nominacije, a u skladu s pravilima iz članka 20. ovih Pravila;
  - postupak provjere usklađenosti nominacija i tehničkoga skladišnog kapaciteta;
  - postupak provjere kapaciteta pri kojem se provjerava jesu li nominacije u skladu s Ugovorom i Potvrdama o ugovorenoj usluzi.
- (3) Ako zbroj svih nominacija Korisnika prelazi tehnički skladišni kapacitet, Operator proporcionalno smanjuje zaprimljene nominacije na prekidivoj razini ovim redoslijedom:
  - nominacije zaprimljene na temelju ugovaranja usluge prekidivih nenominiranih kapaciteta utiskivanja ili prekidivih nenominiranih kapaciteta povlačenja na dnevnoj razini;
  - nominacije zaprimljene na temelju ugovaranja SBU-a i stalnih pojedinačnih usluga.

Članak 49.

- (1) Korisnik je dužan prilikom podnošenja zahtjeva za rezervaciju kapaciteta sustava skladišta plina, prilikom podnošenja zahtjeva za ugovaranje bilo koje pojedinačne usluge i prilikom svake promjene Operatoru dostaviti podatke o voditeljima bilančne skupine koji će operatoru transportnog sustava dostavljati nominacije za ulaz u skladište odnosno izlaz iz skladišta.
- (2) Korisnik je dužan Operatoru svakodnevno dostavljati nominaciju za utiskivanje ili povlačenje plina. Nominacija mora sadržavati planiranu dnevnu količinu plina u kWh, razrađenu za svaki sat za naredni plinski dan uz uvjet da nominirana satna količina plina predstavlja 1/24 nominirane dnevne količine.
- (3) Nominacija iz stavka 2. ovoga članka ne može biti veća od zbroja ugovorenih kapaciteta iz svih Potvrda o ugovorenoj usluzi važećih za taj plinski dan.
- (4) Iznimno od odredbi stavka 3. ovog članka, Korisnik ima pravo na nominaciju kapaciteta utiskivanja ili nominaciju kapaciteta povlačenja iznad ugovorenih kapaciteta ako je ugovorio uslugu korištenja prekidivih nenominiranih kapaciteta utiskivanja, odnosno prekidivih nenominiranih kapaciteta povlačenja na dnevnoj razini.
- (5) Korisnik renominacijom ne može mijenjati dostavljenu nominaciju za utiskivanje u povlačenje kao ni dostavljenu nominaciju za povlačenje u utiskivanje.

(6) Korisnik je dužan Operatoru dostaviti nominaciju za sljedeći plinski dan D do 11:30 sati tekućeg dana.

(7) Korisnik ima pravo dostavljenu nominaciju iz stavka 6. ovog članka izmijeniti kroz tri renominacije:

- renominacijom u danu D-1 do 22:00 sata mogu se promijeniti podaci za cijeli plinski dan D;
- renominacijom u danu D do 11:00 sati mogu se promijeniti podaci za razdoblje od 14:00 sati do kraja plinskog dana D;
- renominacijom u danu D do 14:00 sati mogu se promijeniti podaci za razdoblje od 17:00 sati do kraja plinskog dana D.

Renominirane satne količine plina moraju biti jednake za sve sate do kraja plinskog dana.

(8) Nakon isteka roka za zaprimanje nominacija/renominacija iz stavka 6. i stavka 7. ovog članka Operator u roku od 30 minuta obavještava Korisnika i operatora transportnog sustava o iznosu prihvaćenih nominacija.

(9) Razmjena svih informacija vezanih uz ovaj članak obavlja se posredstvom informacijske platforme Operatora.

(10) Nominacija odnosno zadnja renominacija za određeni plinski dan, koju prihvati Operator postaje obvezujuća i za Korisnika i za Operatora.

(11) Iznimno, u slučaju izvanredne situacije u transportnom sustavu i naloga operatora transportnog sustava za promjenom načina rada skladišta iz povlačenja u utiskivanje ili iz utiskivanja u povlačenje, Operator može pozvati Korisnike na dostavu novih nominacija za plinski dan D+1.

Članak 50.

(1) U slučaju izvanrednog poremećaja u radu skladišta, Operator će odmah o tome obavijestiti operatora transportnog sustava, operatora tržišta plina, Korisnika na kojeg poremećaj ima utjecaj i uključenog voditelja bilančne skupine te mu omogućiti i izvanrednu izmjenu prihvaćene dnevne nominacije, odnosno izvanrednu renominaciju.

(2) Rok za renominaciju iz stavka 1. ovoga članka određuje Operator.

Članak 51.

(1) Ako je Korisnik ujedno i ponuditelj energije uravnoteženja na ulazu u skladište, odnosno na izlazu iz skladišta, Korisnik je dužan količinu plina iz ponude energije uravnoteženja dostavljene operatoru tržišta plina, nominirati Operatoru putem informacijske platforme isključivo u okviru zakupljenog stalnog skladišnog kapaciteta i to na način da uz osnovnu nominaciju dostavlja i nominacije pozitivne i/ili negativne energije uravnoteženja.

(2) Pozitivnu energiju uravnoteženja na ulazu u skladište Korisnik nominira kao smanjenje nominiranih količina plina za utiskivanje, a najviše do iznosa osnovne nominacije/renominacije.

(3) Negativnu energiju uravnoteženja na ulazu u skladište Korisnik nominira kao povećanje nominiranih količina plina za utiskivanje, a najviše do iznosa ugovorenog stalnog kapaciteta utiskivanja.

(4) Pozitivnu energiju uravnoteženja na izlazu iz skladišta Korisnik nominira kao povećanje nominiranih količina plina za povlačenje, a najviše do iznosa ugovorenog stalnog kapaciteta povlačenja.

(5) Negativnu energiju uravnoteženja na izlazu iz skladišta Korisnik nominira kao smanjenje nominiranih količina plina za povlačenje, a najviše do iznosa osnovne nominacije/renominacije.

(6) Nalog za korištenje energije uravnoteženja tijekom plinskog dana D, Operatoru daje operator transportnog sustava dostavom operativnog plana aktiviranja energije uravnoteženja u skladu s odredbama Pravila o organizaciji tržišta plina.

(7) Ukupna dnevna količina plina iz operativnog plana aktiviranja energije uravnoteženja ne može biti manja od nule niti veća od tehničkog skladišnog kapaciteta.

(8) Temeljem izvješća operatora transportnog sustava u skladu s odredbama Mrežnih pravila transportnog sustava Operator za aktiviranu energiju uravnoteženja ažurira stanje na bilančnom računu Korisnika.

VIII. TRGOVANJE PLINOM I KAPACITETIMA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Članak 52.

(1) Korisnici imaju pravo:

- trgovati na sekundarnom tržištu prethodno ugovorenim uslugama s energetskim subjektima koji temeljem Zakona o tržištu plina imaju pravo pristupa skladištu;
- trgovati plinom u skladištu.

(2) Evidentiranje trgovine za prodavatelja na sekundarnom tržištu i evidentiranje trgovine za kupca na sekundarnom tržištu Operator naplaćuje prema cjeniku nestandardnih usluga Operatora.

(3) Korisnici svoja prava i obveze vezane uz trgovinu na sekundarnom tržištu uređuju međusobnim ugovorima.

Oglašavanje ponude i potražnje za kapacitetima sustava skladišta plina na sekundarnom tržištu

Članak 53.

(1) Operator će na svojoj internetskoj stranici omogućiti objavu ponude i potražnje za uslugama, odnosno kapacitetima kojima se trguje na sekundarnom tržištu.

(2) Obrascе za ponudu, potražnju i trgovanje na sekundarnom tržištu skladišnih kapaciteta propisuje Operator, a osobito sadrže ove podatke:

- naziv prodavatelja ili kupca skladišnih kapaciteta na sekundarnom tržištu;
- vrstu i opseg usluge koja se prodaje i kupuje;
- vremensko razdoblje na koje se prodaje i kupuje skladišni kapacitet na sekundarnom tržištu.

(3) Zaprimiteljne obrasce ponude i potražnje Operator objavljuje na svojoj internetskoj stranici prvoga radnog dana nakon zaprimanja uredno ispunjenog obrasca.

(4) Ponudu i potražnju za skladišnim kapacitetima na sekundarnom tržištu Korisnici mogu oglašavati i na informacijskoj platformi Operatora.

Trgovanje kapacitetima sustava skladišta plina na sekundarnom tržištu

Članak 54.

(1) Korisnik može, u cijelosti ili djelomično, na sekundarnom tržištu prodati kupljene usluge odnosno kapacitete drugom Korisniku ili kupiti usluge odnosno kapacitete od drugog Korisnika, samo uz suglasnost Operatora. Pri tome se kod trgovanja uslugom SBU-a, može trgovati samo cijelim brojem zakupljenih SBU-a.

(2) Pri prodaji skladišnih kapaciteta na sekundarnom tržištu obveze Korisnika na temelju Ugovora ostaju nepromijenjene, odnosno on i nadalje ostaje ugovorna strana te nositelj svih prava i svih obveza iz sklopljenog Ugovora, osim prava korištenja prodanih skladišnih kapaciteta.

(3) Nakon dogovora o trgovini na sekundarnom tržištu Korisnici su dužni od Operatora zatražiti suglasnost putem obrasca objavljenog na internetskoj stranici Operatora.

(4) Zahtjev iz stavka 3. ovog članka smatra se zahtjevom za nestandardnom uslugom Operatora.

(5) Nakon suglasnosti Operatora, transakcija se smatra zaključenom.

Članak 55.

(1) Korisnik može na sekundarnom tržištu prodati samo ugovorenu uslugu.

(2) Kupac skladišnih kapaciteta na sekundarnom tržištu na osnovi kupljenog kapaciteta ne postaje Korisnik nego ostvaruje pravo korištenja kupljenog kapaciteta.

(3) Kupac skladišnih kapaciteta na sekundarnom tržištu na osnovi kupljenog kapaciteta ima pravo na nominaciju u iznosu kupljenog kapaciteta, a prodavatelju skladišnih kapaciteta na sekundarnom tržištu za isti se iznos smanjuje pravo nominacije.

(4) Operator vodi poseban bilančni račun za kupca kapaciteta na sekundarnom tržištu, ako on nije Korisnik na primarnom tržištu. Naknada za otvaranje bilančnog računa i naknada za vođenje bilančnog računa obračunava se prema cjeniku nestandardnih usluga Operatora.

(5) U slučaju da Ugovor na primarnom tržištu bude prijevremeno raskinut iz bilo kojeg razloga, automatizmom se raskida i ugovor sklopljen na sekundarnom tržištu.

Članak 56.

(1) Operator ima pravo odbiti trgovanje na sekundarnom tržištu, osobito ako zahtjev nije tehnički izvediv ili uzrokuje promjene u izvornom odnosu tehničkih parametara pojedine usluge te ako je protivan ovim Pravilima i/ili drugim zakonskim propisima.

(2) Operator je dužan o uskraćivanju suglasnosti za trgovanje na sekundarnom tržištu pisanim putem u roku od dva dana od dana primanja zahtjeva za suglasnost, obavijestiti podnositelje zahtjeva te navesti razlog odbijanja.

Prijenos ugovora o skladištenju

Članak 57.

(1) Prijenosom Ugovora Korisnik prenosi svoja prava i obveze iz sklopljenog Ugovora na treću stranu koja postaje Korisnik i ugovorna strana predmetnog Ugovora.

(2) Operator može uskratiti suglasnost na sklapanje ugovora o prijenosu ugovora o skladištenju plina u ovim slučajevima:

- ako neka od ugovornih strana ne ispunjava propisane zakonske uvjete za Korisnika;
- u slučaju dospeloga nepodmirenog duga neke od ugovornih strana prema Operatoru;

- u slučaju da ugovorna strana na koju se prenosi Ugovor ne dostavi Operatoru traženo sredstvo osiguranja plaćanja.

Trgovanje plinom u skladištu

Članak 58.

- (1) Korisnici mogu trgovati plinom u skladištu.
- (2) Korisnicima je oglašavanje ponude i potražnje za plinom te trgovanje uskladištenim plinom omogućeno putem informacijske platforme Operatora.
- (3) Korisnici odgovaraju za posljedice nastale unosom podataka putem informacijske platforme.
- (4) Nakon dogovora o trgovanju plinom, Korisnici su dužni najmanje jedan radni dan prije datuma evidentiranja transakcije, Operatoru dostaviti obostrano potpisan nalog za evidentiranje promjene vlasništva nad uskladištenim plinom, temeljem kojega će Operator dati svoju suglasnost na transakciju koju su prethodno odobrili Korisnici putem informacijske platforme Operatora.
- (5) Nakon dostave naloga za evidentiranje promjene vlasništva nad uskladištenim plinom, Korisnici su dužni putem informacijske platforme Operatora zabilježiti transakciju trgovanja plinom u skladištu.
- (6) Nalog za evidentiranje promjene vlasništva nad uskladištenim plinom propisuje Operator i objavljuje ga na svojoj internetskoj stranici.
- (7) Nakon zaprimanju naloga iz stavka 4. ovog članka Operator evidentira jedino promjenu količina plina na bilančnim računima Korisnika.
- (8) Korisnik koji prodaje plin, odnosno prenosi vlasništvo nad uskladištenim plinom u njegovu vlasništvu, obvezan je na dan transakcije na svome bilančnom računu imati najmanje količinu plina koja je jednaka količini plina koju prenosi. Nakon izvršene transakcije, iznos na bilančnom računu Korisnika skladišta koji prenosi vlasništvo nad plinom se smanjuje za količinu plina koja se prenosi.
- (9) Korisnik koji kupuje plin, odnosno stječe vlasništvo nad plinom u skladištu obvezan je na dan transakcije imati na raspolaganju ugovoreni radni volumen najmanje za količinu plina koja je predmet transakcije. Nakon izvršenog prijenosa vlasništva, iznos se na bilančnom računu Korisnika koji stječe vlasništvo nad plinom uvećava za količinu plina koja se prenosi.
- (10) Operator nije dužan evidentirati prijenos vlasništva nad plinom u skladištu na bilančnim računima Korisnika ako Korisnik koji daje nalog za prijenos vlasništva ima dospjelih nepodmirenih dugovanja prema Operatoru. Ako Operator odbije evidentirati prijenos vlasništva nad plinom u skladištu, dužan je o tome pisanim putem obavijestiti Korisnike koji su podnijeli zahtjev za prijenos vlasništva nad plinom te navesti razloge zbog kojih zahtjev nije prihvaćen.

IX. PRAVA I DUŽNOSTI OPERATORA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA I KORISNIKA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Prava operatora sustava skladišta plina

Članak 59.

Prema uvjetima i odredbama ovih Pravila, Operator ima pravo bez ograničenja:

- a) uskratiti trećoj strani pristup skladištu u slučajevima propisanim Zakonom;
- b) odbiti zahtjev za rezervacijom skladišnih kapaciteta u slučaju:
  - da je u suprotnosti sa Zakonom i ovim Pravilima;
  - da Operator u tom trenutku ne nudi zahtijevanu uslugu;
- c) ograničiti ili privremeno prekinuti ugovorenu uslugu:
  - u slučaju izravne ugroženosti života i zdravlja ljudi ili imovine te radi uklanjanja takvih opasnosti;
  - radi planiranog održavanja ili rekonstrukcije skladišta;
  - radi planiranog izvođenja hidrodinamičkih mjerenja;
  - radi uklanjanja kvara na skladištu;
  - u slučajevima kad se Korisnik ne pridržava svojih ugovornih obveza;
  - i u drugim slučajevima predviđenim Zakonom i ovim Pravilima;
- d) raspolagati plinom u skladištu koji je evidentiran na bilančnom računu Korisnika nakon isteka Ugovora u skladu s ovim Pravilima;
- e) odbiti ili ograničiti nominacije i/ili renominacije Korisnika u skladu s tehničkim uvjetima skladišta;
- f) odbiti nominacije u slučaju nepridržavanja odredbi sklopljenog Ugovora.

Dužnosti operatora sustava skladišta plina

Članak 60.

Prema uvjetima i odredbama ovih Pravila, Operator je dužan:

- osigurati objektivne, jednake i transparentne uvjete pristupa skladištu u skladu sa Zakonom, ovim Pravilima i Ugovorom;
- skladištiti plin na temelju sklopljenih Ugovora i Potvrda o ugovorenoj usluzi;
- osigurati pristup stalnim i prekidivim skladišnim kapacitetima u skladu s odredbama ovih Pravila;
- upravljati skladištem na tehnički opravdan i ekonomski učinkovit način, osiguravajući odgovarajući stupanj sigurnosti opskrbe plinom;
- osigurati zaštitu povjerljivosti podataka koje je saznao pri obavljanju djelatnosti;
- osigurati razmjenu informacija s međusobno povezanim operatorima sustava;
- osigurati sudionicima na tržištu plina informacije potrebne za pristup skladištu;
- raspodijeliti kapacitete u skladu s odredbama ovih Pravila;
- na zahtjev Korisnika pružiti nestandardnu uslugu iz članka 34. ovih Pravila.

Prava korisnika sustava skladišta plina

Članak 61.

Prema uvjetima i odredbama ovih Pravila, Korisnik plina ima pravo:

- a) na pristup skladištu u skladu sa Zakonom i ovim Pravilima;
- b) na informaciju o stanju vlastitoga bilančnog računa;
- c) koristiti usluge Operatora prema reguliranim uvjetima, a na temelju sklopljenih Ugovora i Potvrda o ugovorenoj usluzi;
- d) koristiti nestandardne usluge Operatora prema uvjetima iz ovih Pravila.

Dužnosti korisnika sustava skladišta plina

Članak 62.

Prema uvjetima i odredbama ovih Pravila, Korisnik je dužan:

- isporučiti količinu plina nominiranu za utiskivanje u skladište i preuzeti količinu plina nominiranu za povlačenje iz skladišta, u skladu s Ugovorom, Potvrdama o ugovorenoj usluzi i prihvaćenim nominacijama;
- pridržavati se uputa upravljačkog centra Operatora u slučaju izvanredne situacije;
- platiti reguliranu cijenu za usluge koje pruža Operator na temelju Ugovora;
- na zahtjev Operatora pružiti informacije koje su Operatoru potrebne za ispunjenje njegovih zakonskih obveza;
- osigurati tehničke uvjete potrebne za komunikaciju s Operatorom u skladu s ovim Pravilima;
- plaćati nestandardne usluge po cjeniku nestandardnih usluga Operatora.

X. MJERNA PRAVILA I PRAVILA RASPODJELE

Članak 63.

Mjerenje količine i kvalitete plina obavlja se radi osiguranja tehničkih preduvjeta za sigurno skladištenje plina (utiskivanje plina u skladište i povlačenje plina iz skladišta), sigurnog vođenja skladišta, korištenja ugovorenog kapaciteta utiskivanja i kapaciteta povlačenja plina, utvrđivanja količine plina utisnute u skladište i količine plina povučene iz skladišta, utvrđivanja kvalitete plina, utvrđivanja gubitaka plina u skladištu te obračuna naknada i troškova vezanih uz korištenje skladišta.

Mjerenje količine plina

Članak 64.

(1) Mjerenje količine plina Operator obavlja na vlastitom obračunskome mjernome mjestu na ulazu u skladište i na izlazu iz skladišta istodobno za sve Korisnike.

(2) Osnovne mjerene veličine su:

- obujam prirodnog plina koji protječe kroz obračunsko mjerno mjesto u radnim uvjetima, izražen u m³;
- tlak prirodnog plina na obračunskome mjernome mjestu, izražen u bar;
- temperatura prirodnog plina na mjernome mjestu, izražena u °C,
- sastav prirodnog plina potreban za izračunavanje donje ogrjevne vrijednosti plina.

(3) Osnovne izračunate veličine su:

- energija prirodnog plina koji protječe kroz obračunsko mjerno mjesto, izražena u kWh i zaokružena na cjelobrojnu vrijednost;
- donja ogrjevna vrijednost plina za specifičnu točku, izražena u kWh/m³ pri standardnim uvjetima, izražena kao decimalni broj zaokružen na 6 decimalnih mjesta.

(4) Mjerenje proteklog obujma plina obavlja se neprekidno, u skladu s propisima zakonskog mjeriteljstva te na obračunskome mjernome mjestu i mjerilima čije su tehničke i radne karakteristike sukladne zahtjevima Zakona o mjeriteljstvu i propisima koji su doneseni na temelju tog zakona te zahtjevima odgovarajućih normi koje je prihvatio Hrvatski zavod za norme.

(5) Operator je odgovoran za redovitu kontrolu i održavanje plinomjera i druge mjerne opreme u skladu s važećim propisima iz područja mjeriteljstva.

Utvrdjivanje kvalitete plina

Članak 65.

(1) Kvaliteta plina odnosi se na kemijski sastav plina i ogrjevnu vrijednost plina, odnosno na parametre standardne kvalitete plina.

(2) Standardna kvaliteta plina propisana je Općim uvjetima opskrbe plinom.

(3) Na ulazu u skladište koji je ujedno i izlaz iz transportnog sustava, odnosno na izlazu iz skladišta koji je ujedno i ulaz u transportni sustav, utvrđivanje kvalitete plina obavlja se u skladu s odredbama Mrežnih pravila transportnog sustava korištenjem opreme za određivanje sastava plina ugrađene na obračunskom mjernom mjestu ili uzimanjem uzorka plina i analizom istoga u laboratoriju akreditiranom za ispitivanje značajki kvalitete plina.

(4) U slučaju kvara opreme za određivanje sastava plina iz stavka 2. ovoga članka Operator koristi podatke o kvaliteti plina za specifičnu točku transportnog sustava PSP Okoli, koju na svojoj internetskoj stranici objavljuje operator transportnog sustava.

(5) Na ulazu u skladište koji je ujedno i izlaz iz distribucijskog sustava, odnosno na izlazu iz skladišta koji je ujedno i ulaz u distribucijski sustav, utvrđivanje kvalitete plina obavlja se u skladu s odredbama Mrežnih pravila plinskog distribucijskog sustava.

Članak 66.

(1) Korisnik ili operator povezanog sustava mogu iz opravdanih razloga tražiti kontrolno ispitivanje ispravnosti plinomjera i druge mjerne opreme.

(2) Operator je dužan u roku od 5 radnih dana od primanja zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka organizirati kontrolno ispitivanje ispravnosti plinomjera i druge mjerne opreme u ovlaštenom servisu, uz vještačenje Državnog zavoda za mjeriteljstvo ili kod ovlaštene pravne osobe za ovjeravanje plinomjera i druge mjerne opreme.

(3) Ako kontrolno ispitivanje pokaže neispravnost plinomjera i druge mjerne opreme, troškove kontrolnog ispitivanja i zamjene opreme snosi Operator, a ako su plinomjer i druga mjerna oprema ispravni, troškove kontrolnog ispitivanja snosi podnositelj zahtjeva za kontrolni pregled prema cjeniku nestandardnih usluga Operatora.

Članak 67.

(1) Korisnik ili operator povezanog sustava imaju pravo Operatoru podnijeti prigovor na kvalitetu plina na izlazu iz skladišta.

(2) Operator je dužan u roku od pet radnih dana od dana primitka prigovora iz stavka 1. ovoga članka organizirati uzorkovanje plina.

(3) Uzorkovanje iz stavka 2. ovoga članka mora se provesti u skladu s odgovarajućim normama za uzorkovanje plina, a podnositelj prigovora ima pravo prisustvovati uzimanju uzorka.

(4) Operator je dužan organizirati ispitivanje kvalitete uzorka plina iz stavka 3. ovoga članka u laboratoriju ovlaštenom za ispitivanje značajki kvalitete plina te rezultate analize dostaviti podnositelju prigovora najkasnije pet radnih dana nakon primitka.

(5) Ako je zahtjev podnositelja prigovora utemeljen, troškove uzorkovanja i ispitivanja kvalitete plina snosi Operator, a ako nije utemeljen, troškove snosi podnositelj prigovora prema cjeniku nestandardnih usluga Operatora.

Utvrđivanje energije utisnutog i povučenog plina

Članak 68.

- (1) Utisnuta, odnosno povučena količina plina, na temelju mjerenja na ulazu u skladište koji je ujedno i izlaz iz transportnog sustava, odnosno na izlazu iz skladišta koji je ujedno i ulaz u transportni sustav, obujam je prirodnog plina a izražava se u m³.
- (2) Utisnuta, odnosno povučena količina energije plina izražava se kao cjelobrojna vrijednost u kWh.
- (3) Operator i operator transportnog sustava za ulaz u skladište odnosno izlaz iz skladišta vode račun operativnog uravnoteženja.
- (4) Razlika u količini ukupno nominiranog i stvarno utisnutog ili povučenog plina u plinskom danu evidentirat će se u kWh na računu operativnog uravnoteženja.
- (5) Korisniku se prilikom raspodjele s bilančnog računa oduzima ili na bilančni račun dodaje količina energije iz zadnje prihvaćene nominacije/renominacije, a rezultati konačnog izračuna energije utisnutog ili povučenog plina nemaju utjecaja na stanje bilančnog računa Korisnika već na stanje računa operativnog uravnoteženja.

Bilančni račun

Članak 69.

- (1) Za svakog Korisnika s kojim je ugovorena bilo koja usluga iz članka 28. ovih Pravila i svakog energetskog subjekta koji je kupio skladišni kapacitet na sekundarnom tržištu i za tu transakciju dobio odobrenje Operatora, Operator održava i vodi posebni bilančni račun koji sadržava:
  - podatke o količini plina u skladištu na razini plinskog dana;
  - podatke o ostvarenim kapacitetima utiskivanja/povlačenja na dnevnoj razini.
- (2) Bilančni račun vodi se u kWh, a podaci u m³ pri standardnim uvjetima temperature i tlaka (15 °C, 101 325 Pa) informativnog su karaktera.
- (3) Bilančni račun sadržava dnevne podatke o prometu na primarnom i sekundarnom tržištu s početnim i završnim stanjem na bilančnom računu Korisnika, kao i podatke o ogrjevnim vrijednostima.
- (4) Korisnik ima pristup bilančnom računu putem informacijske platforme Operatora.
- (5) Za svaki plinski dan količina plina koju Operator preuzme od Korisnika na ulazu u skladište bit će dodana na bilančni račun Korisnika u kWh prema prihvaćenim nominacijama i renominacijama, a informativne količine plina izražene u m³ računat će se na temelju energije nominirane u kWh na ulazu u skladište i donje ogrjevne vrijednosti plina izražene u kWh/m³.
- (6) Za svaki plinski dan količina plina koju Operator isporuči Korisniku na izlazu iz skladišta bit će oduzeta s bilančnog računa Korisnika u kWh prema prihvaćenim nominacijama i renominacijama, a informativne količine plina izražene u m³ računat će se na temelju energije nominirane u kWh na izlazu iz skladišta i donje ogrjevne vrijednosti plina izražene u kWh/m³.
- (7) Nakon isteka mjeseca podaci iz bilančnog računa se ažuriraju i čine mjesečni protokol o izvršenoj usluzi skladištenja.

(8) Operator će najkasnije do petoga radnog dana svakog mjeseca dostaviti Korisniku mjesečni protokol za prethodni mjesec koji sadržava podatke o količini plina u skladištu te utisnutim ili povučenim količinama plina.

Utvrđivanje energije utisnutog i povučenog plina za korisnika sustava skladišta plina

Članak 70.

(1) Utisnuta ili povučena količina plina za pojedinog Korisnika za pojedini plinski dan utvrđuje se u iznosu zadnje prihvaćene nominacije ili renominacije Korisnika.

(2) Utisnuta ili povučena količina plina aktivirane energije uravnoteženja za pojedinog Korisnika za pojedini plinski dan utvrđuje se prema odredbama Pravila o organizaciji tržišta plina.

(3) Utisnuta ili povučena količina plina za korištenje operativne zalihe za pojedini plinski dan utvrđuje se u iznosu zadnje prihvaćene nominacije ili renominacije korištenja operativne zalihe.

XI. OBJAVA PODATAKA I RAZMJENA INFORMACIJA

Članak 71.

(1) Operator je dužan ispunjavati zahtjeve za transparentnošću u okviru energetske djelatnosti skladištenja plina utvrđene Zakonom i Uredbom (EU) br. 715/2009.

(2) Operator na hrvatskom i engleskom jeziku na svojoj internetskoj stranici objavljuje te redovito ažurira ove informacije:

- pregled usluga i detaljan opis SBU-a;
- plan radova održavanja;
- rokove za dostavu rezervacija za ugovaranje usluga skladištenja (godišnje, mjesečne, dnevne);
- jasan opis raspodjele kapaciteta i upravljanja zagušenjima;
- izračun tarifa;
- podatke o kontaktima;
- pregled nestandardnih usluga;
- cjenik nestandardnih usluga;
- pregled relevantnih propisa;
- detaljne informacije za Korisnike u slučaju neplaniranih prekida;
- informacije o planu izmjena tehničkih karakteristika skladišta.

XII. NEPOVUČENI PLIN

Članak 72.

- (1) Korisnik je dužan najkasnije mjesec dana prije isteka ugovorene usluge obavijestiti Operatora o načinu zbrinjavanja uskladištenog prirodnog plina koji na bilančnom računu Korisnika ostane u skladištu nakon isteka Ugovora.
- (2) Korisnik je dužan povući cjelokupnu količinu plina iz skladišta prije isteka roka trajanja ugovorene usluge.
- (3) Ako Korisnik ne povuče svu količinu plina iz skladišta, Operator će u ime i za račun Korisnika, na temelju otvorenog postupka prodaje, prodati najpovoljnijem ponuditelju količinu plina koja nije povučena.
- (4) Prodaja nepovučenog plina smatra se nestandardnom uslugom, a naplaćuje se u skladu s cjenikom nestandardnih usluga Operatora.

XIII. NAKNADA ŠTETE

Članak 73.

- (1) Operator odgovara samo za štetu nastalu namjerom ili grubom nepažnjom Operatora.
- (2) Korisnik koji je u skladište predao plin nestandardne kvalitete, dužan je Operatoru i drugim Korisnicima nadoknaditi sve troškove i štetu nastalu kao posljedicu predaje plina nestandardne kvalitete.
- (3) Na zahtjev Korisnika koji je pretrpio štetu zbog plina nestandardne kvalitete, Operator će ga obavijestiti o korisniku transportnog sustava ili proizvođaču prirodnog plina priključenom na transportni sustav koji je predao plin nestandardne kvalitete u transportni sustav.
- (4) Bude li potrebno, Operator će zahtijevati od operatora transportnog sustava podatke o korisniku transportnog sustava ili proizvođaču prirodnog plina priključenom na transportni sustav koji je predao u transportni sustav plin nestandardne kvalitete i staviti ih na raspolaganje podnositelju zahtjeva iz stavka 3. ovoga članka.

XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 74.

Ova Pravila primjenjuju se i na sve važeće Ugovore koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ovih Pravila.

Članak 75.

- (1) Iznimno od odredbi članka 29. stavka 1. ovih Pravila, Operator uslugu standardnog paketa skladišnog kapaciteta na godišnjoj razini, a radi usklađivanja s trajanjem prvog regulacijskog razdoblja nudi za skladišne godine 2014/2015, 2015/2016 i 2016/2017.
- (2) Operator je dužan do 30. rujna 2015. sklopiti ugovore o međusobnim pravima i obvezama iz članaka 8.2 i 9.2 ovih Pravila.

Članak 76.

- (1) Izmjene i dopune ovih Pravila provode se na prijedlog Operatora ili na zahtjev Agencije, a prema proceduri jednako kao i za donošenje Pravila.

(2) Sve izmjene i dopune ovih Pravila, koje utječu na izmjenu informacijske platforme Operatora mogu stupiti u primjenu tek nakon vremena nužnog za prilagodbu iste, a kojeg određuje Operator.

Članak 77.

(1) Operator će objaviti Pravila na svojoj internetskoj stranici na hrvatskom i engleskom jeziku.

(2) Operator može objavlјivati Pravila i na drugim jezicima, pri čemu će hrvatska verzija biti službena, dok će ostale verzije biti samo informativne.

Članak 78.

Danom stupanja na snagu ovih Pravila prestaju važiti Pravila korištenja sustava skladišta plina od 24. prosinca 2013. godine.

Članak 79.

Ova Pravila a objavit će se na internetskim stranicama Operatora i Agencije, a stupaju na snagu 1. siječnja 2015. godine.

PRILOG 1. OPĆI UVJETI KORIŠTENJA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

Članak 1.

PREDMET

(1) Predmet ovih Općih uvjeta korištenja sustava skladišta plina (u daljnjem tekstu: OU) jest utvrditi međusobna prava i obveze operatora sustava skladišta plina (u daljnjem tekstu: Operator) i korisnika sustava skladišta plina (u daljnjem u tekstu: Korisnik), vezane uz korištenje sustava skladišta plina (u daljnjem tekstu: skladište). Kako bi mogao koristiti uslugu skladištenja plina, Korisnik će sukladno zakonskim propisima sklopiti potrebne ugovore i s drugim sudionicima na tržištu plina (operatorom transportnog sustava, voditeljem bilančne skupine, operatorom tržišta plina). Obveze iz ugovora s drugim sudionicima na tržištu plina su isključiva odgovornost Korisnika. Obveze Korisnika iz ugovora s drugim sudionicima na tržištu plina ni na koji način ne mogu utjecati na prava i obveze Operatora iz Ugovora o skladištenju plina kojeg je Operator sklopio s Korisnikom.

(2) Ovi OU sastavni su dio Ugovora o skladištenju plina (u daljnjem tekstu: Ugovor), sklopljenog između Operatora i Korisnika.

Članak 2.

DEFINICIJE

Pojmovi i izrazi koji se koriste u ovim OU imaju značenja utvrđena Zakonom o tržištu plina (u daljnjem tekstu: Zakon), Pravilima korištenja sustava skladišta plina (u daljnjem tekstu: Pravila) i drugim zakonima kojima se uređuje energetska sektor regulacija energetskih djelatnosti, tržište plina, područje rudarstva i mjeriteljstva, kao i propisima i aktima donesenim na temelju tih zakona.

Članak 3.

PLANIRANI RADOVI NA ODRŽAVANJU

(1) Tijekom trajanja Ugovora Operator će održavati i popravljati sustav skladišta plina i držati ga u ispravnu stanju kako bi mogao ispuniti obveze vezane uz ugovorene usluge te će pritom postupati u skladu s odredbama zakona, akata i propisa iz članka 2. ovih OU, kao i drugim relevantnim nacionalnim i europskim propisima.

(2) Postupajući s pažnjom dobrog stručnjaka, Operator ima pravo ograničiti ili prekinuti uslugu pri čemu Korisniku nije dužan nadoknaditi bilo kakvu štetu i/ili gubitak koji bi pretrpio zbog ograničenja ili prekida usluge skladištenja, pod uvjetom da radovi održavanja, popravaka ili zamjene nisu uvjetovani krivnjom ili nepažnjom Operatora, već su obavljani u skladu s člancima 22. do 25. Pravila.

Članak 4.

PRAVA KOJA PROIZLAZE IZ UGOVORENE USLUGE

(1) U skladu sa svim uvjetima i odredbama Ugovora, Operator će za vrijeme trajanja svake ugovorene usluge o korištenju skladišnih kapaciteta (nadalje u tekstu: usluga skladištenja), iz važeće Potvrde o ugovorenoj usluzi koja je prilog Ugovora, uskladištiti (utisnuti ili povući) količine plina koje Korisnik može zahtijevati sukladno pripadajućem kapacitetu utiskivanja, povlačenja i ugovorenom radnom volumenu.

(2) Utiskivanje plina u skladište i povlačenje plina iz skladišta obavlja se na temelju prihvaćenih nominacija, odnosno prihvaćenih renominacija.

(3) Nakon provjere valjanosti i prihvaćanja nominacije/renominacije, Operator će tijekom plinskog dana preuzeti količinu energije plina koju je Korisnik stavio na raspolaganje na ulazu u skladište, te za istu povećati stanje na bilančnom računu Korisnika.

(4) Nakon provjere valjanosti i prihvaćanja nominacije/renominacije, Operator će tijekom plinskog dana isporučiti u transportni sustav nominirane količinu energije plina koju je Korisnik nominirao na izlazu iz skladišta, te za istu smanjiti stanje na bilančnom računu Korisnika.

Članak 5.

PRAVA I OBVEZE OPERATORA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

(1) Operator ima pravo:

- naplatiti naknadu za korištenje skladišta za ugovorenu uslugu skladištenja koja je predmet sklopljenog Ugovora;
- ograničiti i prekinuti pružanje usluge skladištenja koja je predmet sklopljenog Ugovora u skladu s ovim OU te u skladu sa Zakonom, Pravilima i drugim propisima;
- odbiti nominaciju/renominaciju koja se odnosi na korištenje ugovorenog skladišnog kapaciteta ako je ona veća od ugovorenog kapaciteta i/ili nije usklađena s privremenim ograničenjima ugovorenog kapaciteta propisanim Zakonom, Pravilima i drugim propisima iz članka 2. ovih OU i/ili ako nije dostavljena u za to propisanom roku;
- nominirati u ime Korisnika u slučaju izvanredne situacije ili kriznog stanja;
- odbiti suglasnost na prijenos kapaciteta pri trgovanju kapacitetima na sekundarnom tržištu u skladu s odredbama Pravila;
- raspolagati plinom koji ostane u skladištu nakon isteka Ugovora u skladu s odredbama Pravila;
- odbiti preuzeti u skladište plin koji ne zadovoljava uvjete kvalitete i/ili druge uvjete propisane odredbama Općih uvjeta opskrbe plinom i Pravilima;
- odbiti preuzeti u skladište plin koji ne zadovoljava uvjete tlaka i/ili druge uvjete propisane odredbama Pravila.

(2) Operator je obvezan:

- dati na raspolaganje Korisniku ugovoreni skladišni kapacitet u skladu s ugovorenim kapacitetom iz Potvrde o ugovorenoj usluzi;
- preuzeti količine plina na temelju prihvaćenih nominacija na ulazu u skladište;
- isporučiti količine plina na temelju prihvaćenih nominacija na izlazu iz skladišta;
- voditi evidenciju o preuzetim količinama plina od Korisnika;
- voditi evidenciju o količinama plina koje su isporučene Korisniku;
- izvještavati Korisnika o utisnutim količinama plina u skladište i povučenim količinama plina iz skladišta u skladu s odredbama Pravila;
- na izlazu iz skladišta osigurati tlak potreban za predaju plina u transportni sustav, ali ne viši od 45 bar.

(3) Operator ima i druga prava i obveze propisane Zakonom i podzakonskim propisima i aktima.

Članak 6.

PRAVA I OBVEZE KORISNIKA SUSTAVA SKLADIŠTA PLINA

(1) Korisnik ima pravo:

- koristiti skladišni kapacitet sukladno važećoj Potvrdi o ugovorenoj usluzi;
- predavati plin u skladište i/ili preuzimati plin iz skladišta u skladu s prihvaćenom nominacijom/renominacijom korištenja sustava skladišta plina;
- trgovati ugovorenim kapacitetima i plinom u skladištu u skladu s odredbama Pravila.

(2) Korisnik je obvezan:

- nakon dospijeća u cijelosti podmiriti račune koje izdaje Operator na ime naknade za korištenje sustava skladišta plina, kao i u slučaju potrebe druge obveze plaćanja koje proizlaze iz Ugovora te dostaviti sredstva osiguranja plaćanja u skladu sa zahtjevom Operatora;
- osigurati da plin koji predaje u skladište plina zadovoljava uvjete kvalitete plina određene odredbama važećih Općih uvjeta opskrbe plinom i Pravila;
- osigurati da plin koji predaje u skladište zadovoljava tlačne uvjete određene odredbama Pravila;
- koristiti informacijsku platformu Operatora u skladu s odredbama sporazuma o pristupu informacijskoj platformi potpisanog između Korisnika i Operatora, pri čemu za posljedice nastale unosom podataka od strane imenovanih osoba Korisnika odgovara isključivo Korisnik;
- osigurati dostavu nominacija/renominacija u skladu s odredbama Pravila te drugim zakonskim i podzakonskim propisima i aktima;
- predati u skladište količine plina koje su u skladu sa zadnjom prihvaćenom nominacijom/renominacijom ;
- preuzeti iz skladišta količine plina koje su u skladu sa zadnjom prihvaćenom nominacijom/renominacijom;
- obavijestiti Operatora o svakoj promjeni okolnosti koja je prethodila sklapanju Ugovora ili koja je bitna za provedbu Ugovora;
- ograničiti ili obustaviti predaju plina u skladište i/ili preuzimanje plina iz skladišta u slučaju da mu Operator dostavi obavijest o ograničenju ili prekidu pružanja usluga, temeljenu na Ugovoru i/ili na prisilnim propisima;
- prekinuti predaju plina u skladište ako kvaliteta plina koju predaje u skladište ne zadovoljava uvjete kvalitete plina određene važećim Općim uvjetima opskrbe plinom i odredbama Pravila;
- postupati u skladu s odredbama zakona, akata i propisa iz članka 2. ovih OU.

Članak 7.

NAKNADA ZA USLUGU SKLADIŠTENJA

(1) Korisnik je obvezan plaćati Operatoru naknadu za korištenje sustava skladišta plina prema reguliranoj cijeni, kao i korištenje ostalih usluga koje su predmet Pravila i Ugovora.

(2) Korisnik je obvezan Operatoru naknadu iz stavka 1. ovoga članka plaćati bez obzira je li Korisnik doista koristio ugovorenu uslugu u iznosu koji odgovara ugovorenomu skladišnom kapacitetu, dijelu ugovorenoga skladišnog kapaciteta ili uopće nije koristio ugovoreni skladišni kapacitet.

(3) U slučaju bilo kakvih promjena vezanih uz iznose tarifnih stavki, iznos naknade za korištenje sustava skladišta plina bit će usklađen s izmjenama od dana stupanja na snagu predmetne izmjene.

Članak 8.

FAKTURIRANJE I PLAĆANJE

(1) Način obračuna i visina naknade za korištenje sustava skladišta plina propisani su odredbama važeće Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina, a visine tarifnih stavki propisane su važećom Odlukom o visini tarifnih stavki za skladištenje plina.

(2) Obračun i račun za usluge skladištenja iz članka 7. OU Operator dostavlja Korisniku najkasnije do 15. (petnaestog) dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, a Korisnik ga je dužan platiti najkasnije do 25. (dvadeset petog) dana u mjesecu izdavanja računa.

(3) Iznosi računa obračunati na temelju odredbi stavka 1. ovoga članka uvećavaju se za porez na dodanu vrijednost sukladno važećim propisima u Republici Hrvatskoj na dan izdavanja računa.

(4) Ako posljednji dan roka plaćanja pada na dan kada je prema zakonu u Republici Hrvatskoj neradni dan, kao posljednji dan roka plaćanja smatrat će se sljedeći radni dan.

(5) Obveza plaćanja smatra se izvršenom na dan kada novac bude proknjižen na računu Operatora.

(6) Za svaki dan kašnjenja u plaćanju naknada iz stavka 1. ovoga članka, Korisnik je, uz dužnu glavnica, obavezan platiti i zakonsku zateznu kamatu prema stopi važećoj u relevantno vrijeme.

Članak 9.

SREDSTVA OSIGURANJA PLAĆANJA

(1) Radi osiguranja plaćanja bilo koje novčane tražbine Operatora na temelju Ugovora o skladištenju plina, Korisnik je nakon primitka Potvrde o ugovorenoj usluzi, dužan bez odgode tu Potvrdu potpisati i dostaviti sredstva osiguranja plaćanja navedena u Potvrdi o ugovorenoj usluzi, a u skladu s odredbama ovoga članka.

(2) Sredstva osiguranja plaćanja su:

- bankovna garancija;
- obična zadužnica
- mjenica

(3) Za godišnje i višegodišnje ugovorene usluge skladištenja, a ovisno o bonitetu Korisnika, Operator će odlučiti o potrebnim sredstvima osiguranja plaćanja koja ne mogu biti manja od obične zadužnice izdane u skladu s odredbama Ovršnog zakona, u visini od 50% (pedeset posto) vrijednosti godišnje naknade za korištenje ugovorenog kapaciteta sustava skladišta plina, uvećano za PDV, a kojom Korisnik daje svoj pristanak da se zaplijene svi računi Korisnika koje ima kod pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa te da se novac s tih računa isplati Operatoru, odnosno da se provede neposredna ovrha na cjelokupnoj imovini Korisnika radi podmirenja tražbine Operatora u iznosu naznačenom na običnoj zadužnici.

(4) Osim obične zadužnice, Operator u skladu s bonitetom Korisnika i procjeni rizika naplate može zatražiti dodatni instrument osiguranja plaćanja, a Korisnik ga je dužan dostaviti, i to:

- bankovnu garanciju, bezuvjetnu, neopozivu, bez prigovora i na prvi poziv, izdanu od banke prihvatljive Operatoru, na iznos koji odgovara 10% (deset posto) ili 30% (trideset posto) (ovisno o bonitetu Korisnika) od vrijednosti ukupno ugovorene naknade za korištenje sustava skladišta plina za ugovoreno razdoblje, uvećano za PDV. Bankovna garancija mora biti važeća za cijelo vrijeme trajanja Ugovora te minimalno 45 dana nakon isteka ugovornog razdoblja iz Potvrde o ugovorenoj usluzi;
- 2 (dvije) bjanko vlastite mjenice, s klauzulom „bez protesta“ i mjenično očitovanje ovjereno kod javnog bilježnika, izdano u skladu s važećim propisima;

(5) Za kratkoročne i pojedinačne ugovorene usluge skladištenja Korisnik je dužan dostaviti običnu zadužnicu izdanu sukladno odredbama Ovršnog zakona, u visini od 100% (sto posto) vrijednosti naknade za korištenje ugovorenog kapaciteta sustava skladišta plina za ugovoreno razdoblje iz Potvrde o ugovorenoj usluzi, uvećano za PDV, kojom Korisnik daje svoj pristanak da se zaplijene svi računi Korisnika koje ima kod pravnih osoba koje obavljaju poslove platnog prometa te da se novac s tih računa isplati Operatoru, odnosno provede neposredna ovrha na cjelokupnoj imovini Korisnika radi podmirenja tražbine Operatora u iznosu naznačenom na običnoj zadužnici.

(6) Sredstva osiguranja plaćanja iz ovog članka sastavni su dio Ugovora.

(7) U slučaju da Korisnik kasni s plaćanjem, Operator je ovlašten koristiti bilo koje sredstvo osiguranja plaćanja koje se nalazi kod Operatora s bilo koje pravne osnove, a radi podmirenja bilo kojeg potraživanja Operatora nastalog na temelju Ugovora, u iznosu dospeloga nepodmirenog potraživanja s čime je Korisnik u cijelosti suglasan. Operator je ovlašten koristiti zaprimljena sredstva osiguranja plaćanja radi naplate bilo kojih tražbina Operatora prema Korisniku, uključujući i tražbine koje bi nastale nakon prestanka Ugovora u odnosu na koji su izdana, prema bilo kojoj osnovi.

(8) Za aktivirana (iskorištena) sredstva osiguranja plaćanja, Korisnik se obvezuje, u roku od 5 (pet) dana od dana aktiviranja sredstva osiguranja plaćanja, odnosno najkasnije 3 (tri) dana prije isteka roka važenja sredstva osiguranja plaćanja, uručiti Operatoru nova sredstva osiguranja plaćanja istovjetna iskorištenim sredstvima osiguranja plaćanja, odnosno sredstvu osiguranja plaćanja kojemu ističe rok važenja. U slučaju da sredstvo osiguranja plaćanja, čiji rok trajanja istječe, nije zamijenjeno novim sredstvom osiguranja plaćanja s rokom, sadržajem i visinom u skladu s ovim OU, Operator ima pravo naplatiti sredstva osiguranja plaćanja prije isteka njihova roka i tako naplaćen novac deponirati na poseban račun (bez obveze Operatora da prima kamate na iznos depozita kod financijske ustanove u kojoj drži depozit i bez obveze Operatora da plaća Korisniku bilo kakve kamate na depozit, a u slučaju da Operator prima kamate na depozit, takve se kamate neće automatski uračunavati u ispunjenje obveza Korisnika prema Ugovoru, nego će se pripisivati iznosu ukupnog depozita) te ga koristiti pod istim uvjetima pod kojima je Operator ovlašten koristiti sredstva osiguranja plaćanja u skladu s ovim OU.

(9) Ako Operator smatra da sredstva osiguranja plaćanja predana Operatoru prema Ugovoru nisu dostatna da osiguraju potraživanja jer je bonitet Korisnika narušen ili je Korisnik ugovorio dodatne usluge skladištenja ili je došlo do povećanja iznosa tarifnih stavki, na zahtjev Operatora Korisnik je obvezan predati Operatoru dodatna sredstva osiguranja plaćanja, prema izboru Operatora, a kojima će se osigurati rizik naplate potraživanja Operatora.

(10) Ako Korisnik ili bilo koja ovlaštena treća osoba (primjerice: jamac iz nekog od ugovorenih sredstva osiguranja plaćanja) osporavaju valjanost ugovorenog sredstva osiguranja plaćanja, Korisnik je dužan osporeno sredstvo osiguranja plaćanja na zahtjev Operatora zamijeniti istovjetnim valjanim sredstvom osiguranja plaćanja koje predviđaju ovi OU i Ugovor te koje će biti prihvatljivo Operatoru, u roku od 5 (pet) dana od primitka pisanog poziva Operatora. U slučaju da sredstvo osiguranja plaćanja, čija je valjanost osporena, nije

zamijenjeno novim sredstvom osiguranja plaćanja s rokom, sadržajem i iznosom u skladu s ovim OU, Operator ima pravo naplatiti sredstva osiguranja plaćanja prije isteka njihova roka i tako naplaćen novac deponirati na poseban račun (bez obveze Operatora da prima kamate na iznos depozita kod financijske ustanove u kojoj drži depozit i bez obveze Operatora da plaća Korisniku bilo kakve kamate na depozit, a u slučaju da Operator prima kamate na depozit, takve se kamate neće automatski uračunavati u ispunjenje obveza Korisnika prema Ugovoru o skladištenju plina, nego će se pripisivati iznosu ukupnog depozita) te ga koristiti pod istim uvjetima pod kojima je Operator ovlašten koristiti sredstva osiguranja plaćanja u skladu s ovim OU.

(11) U slučaju da Korisnik Operatoru ne preda ugovoreno sredstvo osiguranja plaćanja u roku koji je u skladu s rokovima iz ovoga članka ili u slučaju da Korisnik ne uruči Operatoru novo sredstvo osiguranja plaćanja u skladu sa stavkom 8. ovoga članka, takvo postupanje Korisnika smatrat će se bitnom povredom obveza iz Ugovora te će Operator biti ovlašten raskinuti Ugovor u skladu s člankom 16. stavkom 11. ovih OU i/ili ograničiti ili prekinuti pružanje ugovorene usluge u skladu s člankom 13. ovih OU.

Članak 10

ZALOŽNO PRAVO

(1) Sukladno odredbama općih propisa kojima se uređuju obvezni odnosi ugovornih strana vezani uz uslugu skladištenja, Operator ima založno pravo na plinu u vlasništvu Korisnika za svoje tražbine iz Ugovora i ostale tražbine nastale u vezi s pružanjem usluga skladištenja plina.

(2) Operator ima pravo zadržati u skladištu uskladišteni plin u vlasništvu Korisnika sve do potpunog namirenja tražbina iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 11.

ODGOVORNOST

(1) U skladu s odredbama ovoga članka, prilikom utiskivanja plina rizik vezan uz prirodni plin prelazi s Korisnika na Operatora na ulazu u skladište. Prilikom povlačenja plina rizik vezan uz prirodni plin prelazi s Operatora na Korisnika na izlazu iz skladišta.

(2) Operator odgovara samo za štetu nastalu kao posljedicu njegove krivnje.

(3) Korisnik bez ograničenja odgovara za svu štetu koju pretrpi Operator koji je u skladište predao plin izvan standardne kvalitete propisane Općim uvjetima opskrbe plinom te se obvezuje braniti i obeštetiti Operatora u slučaju bilo kakvih zahtjeva trećih osoba.

Članak 12.

VIŠA SILA

(1) Ugovorne strane oslobađaju se obveza za neispunjenje ili zakašnjelo ispunjenje svojih obveza ako je do neispunjenja, odnosno zakašnjelog ispunjenja došlo zbog nastupa više sile, u smislu odredbi Zakona o energiji.

(2) Ako ispunjenje ugovorne obveze (izuzevši plaćanja dospjelih obveza) jedne ugovorne strane postane trajno i potpuno nemoguće, prestaje i obveza druge ugovorne strane, a u odnosu na Ugovor smatrat će se da je on prestao vrijediti prema sili zakona.

(3) Ako je ispunjenje ugovorne obveze (izuzevši plaćanja dospjelih obveza) jedne ugovorne strane postalo samo djelomice nemoguće, ugovorna strana koju je pogodio takav događaj dužna je odmah usmenim putem (telefonski), a pisanim putem najkasnije u roku od tri (tri) dana od dana nastanka/prestanka događaja, izvijestiti o tome drugu ugovornu stranu te joj, po mogućnosti, predložiti relevantne dokaze iz kojih se može utvrditi nastupanje ovakvog događaja i njegove posljedice, opseg i procijenjena duljina trajanja nemogućnosti ispunjenja ugovorne obveze. Ugovorna strana koja ne postupi u skladu s navedenim, odgovorna je drugoj ugovornoj strani za štetu koju ova pretrpi zbog propusta podnošenja takve obavijesti.

(4) Ako trajanje okolnosti više sile prelazi 30 (trideset) kalendarskih dana od dana proglašenja više sile, a ugovorne se strane drugačije ne dogovore, bilo koja ugovorna strana ima pravo pismenim putem zatražiti raskid Ugovora bez štetnih pravnih posljedica.

(5) U slučaju raskida prema gore navedenim odredbama, ugovorne su strane dužne podmiriti sve dokumentirane troškove nastale do dana raskida.

Članak 13.

OGRANIČENJE, ODNOSNO PREKID USLUGE SKLADIŠTENJA ZBOG NEISPUNJENJA UGOVORNIH OBVEZA

(1) U slučaju da Korisnik ne ispuni ili zakasni s ispunjenjem bilo kojih obveza na temelju ovih OU i Ugovora, osobito, ali ne isključivo: obveza vezanih uz plaćanje naknade za korištenje sustava skladišta plina te obveza predaje sredstava osiguranja plaćanja, Operator ima pravo, uz prethodnu obavijest Korisniku koju on mora primiti najmanje 24 (dvadeset četiri) sata prije ograničenja ili prekida pružanja usluge skladištenja:

- ograničiti ili prekinuti pružanje usluge skladištenja u slučaju da ukupan dospjeli dug Korisnika odgovara visini od najmanje 1 (jedne) mjesečne naknade za korištenje sustava skladišta plina ili Operator bilježi nepodmirena potraživanja Korisnika koji s plaćanjem novčanih obveza kasni više od 30 (trideset) dana, a nakon ispunjenja bilo kojeg od navedenih uvjeta; ili
- ograničiti ili potpuno prekinuti pružanje ugovorenih usluga skladištenja u slučaju povreda obveza iz članka 9. ovih OU, počevši najranije 5 (pet) dana nakon isteka rokova za dostavu, odnosno obnovu sredstava osiguranja plaćanja iz navedenog članka 9. ovih OU.

(2) Prekid ili ograničenje pružanja usluga skladištenja plina u skladu sa stavkom 1. ovoga članka može trajati sve dok Korisnik u cijelosti ne ispuni obvezu iz Ugovora radi čije je povrede ograničeno ili prekinuto pružanje usluga skladištenja.

(3) U slučaju da Operator na temelju odredbi ovoga članka prekine ili ograniči pružanje usluge skladištenja zbog skrivljenog ponašanja Korisnika ili s njime povezane bilo koje treće osobe, Korisnik je u svakome pojedinom slučaju ograničenja ili prekida pružanja usluge skladištenja od strane Operatora dužan Operatoru platiti iznos cjelokupne naknade za korištenje sustava skladišta plina za mjesec u kojima je Operator prekinuo pružanje usluge skladištenja, a koju bi trebao platiti da je usluga skladištenja pružena kako je ugovorena, bez da se time ograničavaju druga prava Operatora koja Operator ima na temelju ovih OU, Ugovora ili ostalih primjenjivih zakonskih propisa.

(4) Sklapanjem Ugovora Korisnik potvrđuje da je suglasan da su razlozi navedeni u stavku 1. ovoga članka opravdani razlog za ograničenje ili prekid pružanja usluge skladištenja. U slučaju ograničenja ili prekida pružanja usluge skladištenja sukladno odredbama ovoga članka, Operator neće biti odgovoran za bilo kakvu štetu koju bi mogao pretrpjeti Korisnik ili treće osobe, s čime je Korisnik suglasan te se obvezuje braniti i obeštetiti Operatora u slučaju bilo kakvih zahtjeva trećih osoba.

Članak 14.

OGRANIČENJE, ODNOSNO PREKID PRUŽANJA USLUGA NA TEMELJU ZAKONA I PODZAKONSKIH AKATA

(1) Operator je ovlašten ograničiti i/ili prekinuti pružanje usluga koje su predmet ovih OU i Ugovora, uključujući i privremeno ograničenje i/ili prekid utiskivanja ili povlačenja plina kako bi osigurao redoviti pogon sustava skladišta plina, poštujući uvjete sigurnosti i ravnoteže te uzimajući u obzir ispunjavanje obveze javne usluge; kao i iz drugih razloga iz kojih je dužan ili ovlašten ograničiti i/ili prekinuti pružanje usluga skladištenja u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim aktima.

(2) Ograničenje i/ili prekid pružanja usluga koje su predmet ovih OU i Ugovora o skladištenju plina, što uključuje i pravo ograničenja i/ili prekida usluge skladištenja, obavlja se kako je to propisano relevantnim propisima.

Članak 15.

IZVANREDNE SITUACIJE I HITNI SLUČAJEVI

(1) U slučaju izvanredne situacije koja ugrožava siguran i učinkovit rad skladišta i/ili integritet sustava, Operator će poduzeti hitne mjere koje mogu obuhvaćati, između ostaloga i prekid i/ili ograničenje pružanja usluge skladištenja. Korisnici pogođeni prekidom i/ili ograničenjem usluge i Agencija bit će u što kraćem roku obaviješteni o incidentnom događaju, kao i o predviđenom trajanju prekida i/ili ograničenja pružanja usluge skladištenja.

(2) Tijekom kriznog stanja Operator upravlja skladištem na temelju posebnih propisa kojima se uređuje sigurnost opskrbe plinom.

Članak 16.

TRAJANJE I RASKID UGOVORA O SKLADIŠTENJU

(1) Ugovor stupa na snagu danom potpisa obiju ugovornih strana te traje do datuma završetka usluge, navedenog u Potvrdi o ugovorenoj usluzi. Ako je Korisnik ugovorio više usluga, Ugovor će biti na snazi do najkasnijeg datuma završetka usluge, navedenog u nekoj od važećih Potvrda o ugovorenoj usluzi.

(2) Usluga skladištenja može biti ugovorena na godišnjoj i višegodišnjoj razini.

(3) Pojedinačne usluge skladištenja mogu biti ugovorene na kratkoročnoj razini. Pojedinačne usluge prestaju s datumom navedenim u Potvrdi o ugovorenoj usluzi.

(4) Korisnik ima pravo raskinuti Ugovor u cijelosti ili u odnosu na pojedinu ugovorenu uslugu bez skrivljenog ponašanja Operatora putem pisane obavijesti o raskidu upućene drugoj ugovornoj strani preporučenom pošiljkom s povratnicom ili dostavljene na neki drugi način na koji se može sa sigurnošću utvrditi datum primitka obavijesti, a pod uvjetima iz stavka 6. ovoga članka.

(5) Korisnik je u pisanoj obavijesti dužan izričito navesti odnosi li se raskid na sve usluge obuhvaćene Ugovorom ili samo na pojedine usluge. U slučaju raskida dužan je točno navesti, broj Potvrde o ugovorenoj usluzi za koju se Ugovor raskida. Samo u slučaju da Korisnik u pisanoj obavijesti o raskidu Ugovora izričito navede da se raskid odnosi samo na pojedinu uslugu, odnosno Potvrdu o ugovorenoj usluzi, smatrat će se da Ugovor o skladištenju plina u odnosu na ostale ugovorene usluge ostaje na snazi.

(6) Korisnik ima pravo raskinuti Ugovor u odnosu na pojedine usluge pod ovim uvjetima:

- Za ugovorene kratkoročne usluge u svako doba na temelju prethodne pisane obavijesti o raskidu, uz otkazni rok od 30 dana računajući od dana kada je Operator zaprimio obavijest o raskidu i uz obvezu plaćanja naknade štete Operatoru u iznosu koji odgovara vrijednosti od 100% (sto posto) iznosa naknade za korištenje sustava skladišta plina za ugovorenu uslugu skladištenja, koju bi Korisnik bio dužan platiti Operatoru za razdoblje od dana nastupa raskida Ugovora, a sukladno prethodnom stavku pa do isteka razdoblja važenja Ugovora navedenog u Potvrdi o ugovorenoj usluzi.
- Za ugovorene godišnje i višegodišnje usluge: na temelju prethodne pisane obavijesti o raskidu, dostavljene najmanje 6 (šest) mjeseci prije početka sljedeće skladišne godine, raskid ugovora počinje proizvoditi pravne učinke u 6:00 sata posljednjeg dana skladišne godine u kojoj je Operatoru dostavljena obavijest o raskidu. Korisnik je u tom slučaju dužan uplatiti naknadu štete Operatoru koja odgovara vrijednosti od 90% (devedeset posto) iznosa naknade za korištenje sustava skladišta plina za ugovorene usluge skladištenja od nastupa raskida Ugovora do isteka razdoblja važenja Ugovora navedenog u Potvrdi o ugovorenoj usluzi.

(7) Dospijeće plaćanja naknade štete koju je Korisnik dužan podmiriti Operatoru sukladno ovom članku iznosi 15 dana od dana na koji je Korisnik primio obavijest Operatora o iznosu naknade štete koju je dužan podmiriti.

(8) Ako Korisnik raskida Ugovor koji obuhvaća više različitih usluga ili ako se raskid odnosi na više pojedinačnih usluga, dužan je Operatoru nadoknaditi štetu u skladu s gore navedenim pravilima posebno za svaku pojedinu uslugu.

(9) Ako Operator uspije djelomično ili u cijelosti prodati skladišni kapacitet koji je bio predmet valjano raskinute višegodišnje usluge skladištenja sukladno stavku 6. ovoga članka, za razdoblje od nastupa raskida Ugovora do isteka ugovornog razdoblja iz Potvrde o ugovorenoj usluzi, na primarnom tržištu drugom Korisniku, odgovarajući iznos naknade štete (ovisno o tome je li Operator uspio prodati cjelokupni skladišni kapacitet ili samo dio kapaciteta koji se odnosio na preostalo ugovorno razdoblje od raskida Ugovora o skladištenju plina do isteka ugovornog razdoblja iz Potvrde o ugovorenoj usluzi) koji je Korisnik prethodno podmirio Operatoru bit će nakon odbitka troškova Operatora nadoknađen od strane Operatora Korisniku koji je raskinuo Ugovor, u roku od 15 (petnaest) dana od sklapanja Ugovora s drugim Korisnikom i primitka odgovarajućih sredstava osiguranja plaćanja od takvoga drugog Korisnika (ovisno koji događaj nastupi kasnije).

(10) Svaka ugovorna strana ima pravo raskinuti Ugovor putem pisane obavijesti o raskidu, upućene drugoj ugovornoj strani preporučenom pošiljkom s povratnicom, u slučaju da druga ugovorna strana u bilo kojem pogledu ne ispunjava bilo koju od svojih obveza prema Ugovoru i ovim OU koji su njegov sastavni dio. U obavijesti o raskidu ugovorna strana koja raskida Ugovor dužna je drugoj ugovornoj strani ostaviti naknadni rok za ispunjenje, koji ne može biti kraći od 15 (petnaest) dana od dana primitka pisane obavijesti o raskidu, osim u niže navedenim slučajevima. Ako druga ugovorna strana ne ispravi takav propust u ostavljenome naknadnom roku za ispunjenje, smatra se da je Ugovor raskinut prema samom zakonu s prvim idućim danom nakon isteka naknadnog roka za ispunjenje. Na raskid Ugovora sukladno ovom stavku na odgovarajući se način primjenjuju odredbe stavka 6. ovoga članka.

(11) Operator ima pravo raskinuti Ugovor pod ovim uvjetima:

- ako Korisnik nije platio jednu dospjelu mjesečnu naknadu za korištenje sustava skladišta plina ili bilo koji drugi dospjeli iznos duga po Ugovoru, a taj propust nije ispravljen unutar naknadnog roka od 15 (petnaest) dana nakon što je Korisnik primio pisanu opomenu radi neplaćanja i namjeru da se iz tog razloga raskine Ugovor;

- ako Korisnik ne dostavi bilo koje ugovoreno sredstvo osiguranja plaćanja iz Ugovora, definirano na način i prema uvjetima iz članka 9. ovih OU, a taj propust nije ispravljen unutar naknadnog roka od 5 (pet) dana nakon što je Korisnik primio pisanu obavijest o raskidu;
- ako Korisnik ne obnovi bilo koje ugovoreno sredstvo osiguranja plaćanja iz Ugovora o skladištenju plina na način i prema uvjetima iz članka 9. stavka 8. ovih OU, a taj propust nije ispravljen unutar naknadnog roka od 5 (pet) dana nakon što je Korisnik primio pisanu obavijest o raskidu;
- ako Korisnik ne zamijeni osporeno sredstvo osiguranja plaćanja na zahtjev Operatora istovjetnim valjanom sredstvom osiguranja plaćanja u skladu s člankom 9. stavkom 10. ovih OU, a taj propust nije ispravljen unutar naknadnog roka od 5 (pet) dana nakon što je Korisnik primio pisanu obavijest o raskidu;
- ako se izjave ili jamčenja koje je Korisnik dao u Ugovoru i ovim OU pokažu netočnima; ili
- ako: (i) je podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka protiv Korisnika; ili je nadležni sud donio pravomoćno rješenje o otvaranju stečajnog ili prethodnoga stečajnog postupka protiv Korisnika, ili je podnesen prijedlog za pokretanje postupka predstečajne nagodbe, ili je otvoren postupak predstečajne nagodbe nad Korisnikom; ili (ii) Korisnik prekine plaćanje svih ili neke grupe svojih dugova ili objavi namjeru da to učini; (iii) Korisnik ili njegovi članovi/dioničari donesu odluku o podnošenju zahtjeva za pokretanje postupka predstečajne nagodbe ili stečajnog postupka ili likvidacije Korisnika; ili (iv) Korisnik prestane s poslovanjem te ova okolnost potraje 5 (pet) uzastopnih dana ili ukupno 20 (dvadeset) dana u bilo kojoj kalendarskoj godini. U slučaju nastupa bilo kojeg događaja iz ove alineje, Operator je ovlašten raskinuti Ugovor bez ostavljanja naknadnog roka za ispunjenje.

(12) Ako Operator raskida Ugovor u skladu s gore navedenim odredbama na odgovarajući će se način primijeniti odredbe stavka 5. ovoga članka.

Članak 17.

- (1) Korisnik je dužan povući cjelokupnu količinu plina iz skladišta prije isteka roka trajanja ugovorene usluge.
- (2) Ako Korisnik ne povuče cijelu količinu plina iz sustava skladišta plina, Operator će na temelju otvorenog postupka prodaje najpovoljnijem ponuditelju prodati količinu plina koja nije povučena.
- (3) Iz prihoda od prodaje plina koji Korisnik nije povukao sa skladišta do isteka Ugovora, Operator će odbiti sljedeće stavke, a ostatak sredstava predati Korisniku bez odgode:
  - cijenu nestandardne usluge prodaje nepovučenog plina;
  - bilo kakvu štetu koju je Operator pretrpio zbog nepovlačenja plina.

Članak 18. OBAVIJESTI

- (1) Osim ako nije drugačije izričito navedeno, svaka obavijest i zahtjev moraju biti u pisanoj obliku i smatrat će se da su valjano dostavljeni ako su dostavljeni drugoj ugovornoj strani poštom, telefaksom, putem elektroničke pošte ili na ruke u skladu s odredbama Ugovora.

(2) Osim ako nije drugačije ugovoreno ovim OU, smatrat će se da je dostava obavijesti ili drugog priopćenja uredno izvršena:

- ako se dostava obavlja poštom ili kurirskom službom: istekom 2 (dva) radna dana od dana kada su obavijest ili drugo priopćenje predani pošti putem preporučene pošiljke s povratnicom ili kurirskoj službi;
- ako se dostava obavlja putem telefaksa: na dan kada je na telefaks potvrdi navedeno uspješno slanje pismena na broj telefaksa naznačen u Ugovoru, odnosno Potvrdi o ugovorenoj usluzi, s time da ako se takva potvrda primitka dogodi nakon 16:00 sati bilo kojeg dana, obavijest će se smatrati zaprimljenom u 8:00 sati sljedećeg radnog dana nakon dana primitka potvrde;
- ako se dostava obavlja putem elektroničke pošte: na dan kada je na adresu elektroničke pošte pošiljatelja stigla potvrda o uspješnoj isporuci elektroničke pošte na adresu primatelja naznačenu u Ugovoru, odnosno Potvrdi o ugovorenoj usluzi, s time da ako se takva potvrda primitka dogodi nakon 16:00 sati bilo kojeg dana, obavijest će se smatrati zaprimljenom u 8:00 sati sljedećeg radnog dana nakon dana primitka potvrde;
- ako se dostava obavlja na ruke na adresu iz Ugovora: na dan koji je na obavijesti ili drugom priopćenju naznačen uza žig i potpis kojim se potvrđuje primitak (uručenje) pošiljke.

Članak 19. POVJERLJIVOST

(1) Ugovorne strane suglasno utvrđuju da se podaci iz Ugovora smatraju poslovnom tajnom i da se kao takvi neće otkrivati ili učiniti dostupnima trećim stranama bez prethodnoga pisanog odobrenja druge ugovorne strane niti iskorištavati u namjene koje prelaze okvire izvršenja Ugovora o skladištenju plina.

Ugovorna strana koja je neovlašteno učinila dostupnom informaciju koja se prema Ugovoru smatra povjerljivom, odgovorna je drugoj ugovornoj strani za time pretrpljenu štetu.

(2) Međutim, prethodna pisana suglasnost druge ugovorne strane neće biti potrebna u slučaju kad ugovorna strana otkriva povjerljive informacije:

- povezanom poduzeću, pod uvjetom da osigura da se povjerljivi podaci čuvaju u tajnosti, ili
- bilo kojem državnom tijelu ili bilo kojoj državnoj ili regulatornoj agenciji koje imaju nadležnost nad Operatorom, ili
- u mjeri u kojoj je potrebno u skladu s važećim zakonima, pravilima i propisima ili na sudski poziv ili drugi upravni postupak, ili
- povezanom operatoru transportnog sustava, pod uvjetom da koristiti razumne napore kako bi osigurala da i operator transportnog sustava podatke čuva u tajnosti.

(3) Ugovorna strana koja je neovlašteno učinila dostupnom informaciju koja se prema Ugovoru smatra povjerljivom, odgovara drugoj ugovornoj strani za time pretrpljenu štetu.

(4) Obveza čuvanja povjerljivosti podataka ostaje na snazi 2 (dvije) godine nakon prestanka važenja, odnosno raskida Ugovora.

Članak 20. INFORMACIJE

(1) Ugovorne strane u svakom će trenutku međusobno izmjenjivati sve informacije koje su potrebne ili korisne svakoj ugovornoj strani kako bi ostvarile svoja prava i izvršile svoje obveze prema ovom Ugovoru.

(2) Korisnik će tijekom trajanja Ugovora o skladištenju plina redovito informirati Operatora o svakoj važnijoj promjeni svoje sposobnosti da izvršava obveze iz Ugovora o skladištenju plina, a svako ne pružanje takve informacije Operatoru u razumnome vremenskom razdoblju smatrat će se znatnim kršenjem Korisnikovih obveza prema Ugovoru.

(3) Tijekom trajanja Ugovora Korisnik će Operatoru pravodobno dostavljati, odnosno osigurati dostavu ovih točnih podataka:

- podataka potrebnih za fakturiranje;
- svih dostupnih podataka o događajima koji utječu na Korisnika i eventualno utječu na mogućnost utiskivanja plina u skladište ili mogućnost povlačenja plina iz skladišta;
- nominacija koje su u skladu s količinama plina nominiranim i operatoru transportnog sustava.

(4) Razmjena podataka obavljat će se i putem informacijske platforme Operatora o čemu će Korisnik i Operator potpisati poseban sporazum.

Članak 21.

NEVALJANOST POJEDINIH ODREDBI

Ako bilo koja od odredbi ovih OU jest ili će postati nevažeća, neprovediva ili nezakonita u cijelosti ili djelomično, takva će se odredba nakon odobrenja Agencije zamijeniti valjanom i provedivom odredbom te neće imati utjecaja na valjanost ostalih odredbi ovih OU.

Članak 22.

PRIENOS UGOVORA I USTUPANJE PRAVA

Korisnik niti Operator ne mogu djelomično niti u cijelosti prenijeti Ugovor o skladištenju plina niti ustupiti prava iz Ugovora o skladištenju plina bez prethodnoga pisanog pristanka druge ugovorne strane. Postupak ustupanja i prijenosa pojedinih prava iz Ugovora o skladištenju plina u slučaju kada Korisnik prodaje kapacitet na sekundarnom tržištu detaljnije je reguliran Pravilima.

Članak 23.

UPRAVLJANJE ZAGUŠENJIMA

(1) Na temelju odredbi Zakona i Pravila, a radi osiguranja učinkovitog korištenja skladišnih kapaciteta, Operator provodi proaktivne mjere upravljanja zagušenjem:

- uzimajući u obzir integritet sustava, Operator Korisnicima nudi maksimalni radni volumen, maksimalne kapacitete utiskivanja i maksimalne kapacitete povlačenja;
- Operator nudi i razvija usluge koje su usklađene s potrebama tržišta;
- Operator na ne diskriminirajući i transparentan način raspodjeljuje skladišne kapacitete kao što je opisano u Pravilima i Postupku raspodjele standardnih paketa skladišnog kapaciteta, objavljenom na internetskoj stranici Operatora;
- Operator potiče Korisnike da prema načelu „koristi ili prodaj“ optimiziraju korištenje skladišnih kapaciteta;

- Operator nudi uslugu korištenja prekidivoga nenominiranog kapaciteta na dnevnoj razini koja omogućava Korisnicima da na prekidivoj osnovi koriste kapacitet utiskivanja ili kapacitet povlačenja koji ne koriste drugi Korisnici.

Članak 24.

PROMJENA PROPISA

- (1) Imajući u vidu da se propisi vezani uz energetske djelatnosti skladištenja plina stalno razvijaju, Korisnik prihvaća da se, ako za vrijeme trajanja Ugovora dođe do izmjene važećih zakonskih ili podzakonskih propisa zbog bilo kakve promjene u važećem regulatornom okviru, takva promjena automatski primijeni na Ugovor koji je na snazi u vrijeme stupanja na snagu izmjena zakonskih, odnosno podzakonskih propisa. Takve će promjene imati prednost u primjeni ispred ovih OU.
- (2) Ako pojedine odredbe ovih OU zahtijevaju izmjenu i/ili dopunu, Operator će na vlastiti prijedlog ili na zahtjev Agencije napraviti izmjene i dopune te postupiti sukladno članku 76. Pravila.

Članak 25.

MJERODAVNO PRAVO I RJEŠAVANJE SPOROVA

- (1) Za Ugovor je mjerodavno hrvatsko pravo.
- (2) Ugovorne su strane suglasne da će sve eventualne sporove iz Ugovora ponajprije nastojati riješiti mirnim putem.
- (3) Ugovorne su strane suglasne da, ovisno o prirodi i važnosti problema, njegovu razmatranju pristupe odmah, odnosno u razumnu vremenu.
- (4) Ako ugovorne strane ne uspiju riješiti nastali spor ili problem međusobnim dogovaranjem, za rješavanje spora nadležan je stvarno nadležan sud u Zagrebu.
- (5) Ne dovodeći u pitanje nadležnost suda, Korisnik u skladu s člankom 82. Zakona može dostaviti prigovor Agenciji.
- (6) Ugovor i ovi OU osim u hrvatskoj verziji mogu biti sastavljeni i u i engleskoj verziji, a u slučaju nepodudarnosti između hrvatske i engleske verzije mjerodavna je hrvatska verzija.

Članak 26.

ZAVRŠNE ODREDBE

- (1) Ovi OU sastavni su dio Pravila i stupaju na snagu danom stupanja na snagu Pravila te se primjenjuju na sve važeće Ugovore koji su sklopljeni prije stupanja na snagu ovih OU.
- (2) Operator ima pravo predložiti izmjene i dopune OU, osobito ako takve izmjene odražavaju praktično iskustvo u radu, uobičajenu poslovnu praksu ili u slučaju promjene u vrsti i opsegu usluga koje pruža.
- (3) Sve buduće izmjene i/ili dopune ovih OU donosit će se prema proceduri za donošenje Pravila, a bit će objavljene na internetskim stranicama Operatora i Agencije.

PRILOG 2. POSTUPAK RASPODJELE STANDARDNIH PAKETA SKLADIŠNOG KAPACITETA

Energetski subjekt koji temeljem Zakona ostvaruje pravo na pristup sustavu skladišta plina (u daljnjem tekstu: Podnositelj) operatoru sustava skladišta plina (u daljnjem u tekstu: Operator) podnosi zahtjev za rezervaciju određenog broja standardnih paketa skladišnog kapaciteta (u daljnjem u tekstu: Zahtjev) u rokovima propisanim Pravilima korištenja sustava skladišta plina. Nakon zaprimanja Zahtjeva, Operator obavlja raspodjelu godišnje raspoloživog broja standardnih paketa skladišnog kapaciteta (u daljnjem tekstu: SBU - od engl. Standard bundled unit) na godišnjoj razini za razdoblje od najmanje jedne skladišne godine i najviše pet skladišnih godina. Broj raspoloživih SBU-a za svaku godinu određuje Operator.

Operator će odbaciti Zahtjeve uz koje Podnositelji nisu dostavili priloge iz članka 40. stavka 7. Pravila korištenja sustava skladišta plina.

Temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske. o određivanju prioriteta prilikom provođenja postupka za raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina od 27. veljače 2014., Operator opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina na rok iz navedene odluke dodjeljuje 70% raspoloživih SBU-a.

Operator je operatoru transportnog sustava dužan osigurati tražene kapacitete sustava skladišta plina za potrebe korištenja operativne zalihe, nakon čega preostali broj raspoloživih SBU-a raspodjeljuje ostalim Podnositeljima temeljem ovoga postupka raspodjele SBU-a.

OPĆA PRAVILA RASPODJELE SBU-a

1. Ako je broj raspoloživih SBU-a veći ili jednak od ukupno zahtijevanog broja SBU-a za određenu skladišnu godinu, Operator raspodjeljuje raspoloživi broj SBU-a u skladu sa Zahtjevima Podnositelja.

2. Ako je broj raspoloživih SBU-a manji od ukupno zahtijevanog broja SBU-a za određenu skladišnu godinu raspodjela raspoloživih SBU-a obavlja se proporcionalno zahtijevanom broju SBU-a svakog Podnositelja u odnosu na raspoloživi broj SBU-a prema ovim pravilima:

- Ako rezultat proporcionalne raspodjele nije cijeli broj, dodijeljeni broj SBU-a je prvi manji cijeli broj (decimalne znamenke se odbacuju).
- Ako navedenim postupkom nije raspodijeljen ukupno raspoloživi broj SBU-a, preostali broj SBU-a se ponovno raspodjeljuje Podnositeljima, pri čemu se svakom Podnositelju može dodijeliti maksimalno jedan dodatni SBU.

Dodatni SBU dodijeliti će se Podnositelju sa najvećim brojem iza decimalnog zareza, zatim Podnositelju sa slijedećem najvećim brojem iza decimalnog zareza, itd.

Ako dva ili više Podnositelja imaju jednak broj iza decimalnog zareza tada se raspodjela preostalih SBU-a provodi na sljedeći način:

o ako je preostali broj SBU-a dostatan da se svakom Podnositelju s jednakim brojem iza decimalnog zareza dodijeli po jedan SBU, svakom Podnositelju će se i dodijelit po jedan SBU;

o ako preostali broj SBU-a nije dostatan da se svakom Podnositelju sa istim brojem iza decimalnog zareza dodijeli po jedan SBU, SBU će se dodjeljivati redom Podnositeljima s većim ukupnim brojem zahtijevanih SBU-a u cijelom petogodišnjem razdoblju;

o ako dva ili više Podnositelja imaju jednake brojeve iza decimalnog zarez a i jednaki broj zahtijevanih SBU-a u cijelom petogodišnjem razdoblju, a nije moguće svima dodijeliti po jedan SBU, tada se dodatni SBU neće dodijeliti niti jednom od navedenih Podnositelja.

3. Ako nakon provedene raspodjele SBU-a u skladu s prethodnom točkom 2. općih pravila raspodjele SBU-a, pojedinim Podnositeljima bude dodijeljen broj SBU-a koji je manji od zahtijevanog minimalnog obvezujućeg broja SBU-a, Operator će postupak raspodjele SBU-a za te Podnositelje ponoviti s ciljem da što većem broju Podnositelja pokuša dodijeliti minimalni obvezujući broj SBU-a, pri čemu će Podnositelje rangirati na način da:

- Podnositelj s manjim minimalnim obvezujućim brojem SBU-a ima prioritet pred Podnositeljem s većim minimalnim obvezujućim brojem SBU-a;
- U slučaju da ima nekoliko Podnositelja s jednakim minimalnim obvezujućim brojem SBU-a tada će se prednost kod rangiranja dati Podnositelju s većim ukupnim brojem zahtijevanih SBU-a u cijelom petogodišnjem razdoblju.

Iz postupka ponovljene raspodjele SBU-a izbaciti će se redom Podnositelji s nižim rangom, a postupak raspodjele SBU-a ponavljati će se po potrebi sve dok broj preostalih neraspoređenih SBU-a bude manji od minimalnog obvezujućeg broja SBU-a onog Podnositelja koji je prema rangu sljedeći na redu.

Ako su dva ili više Podnositelja jednako rangirani, a svima nije moguće dodijeliti minimalni obvezujući broj SBU-a, ni jednom od njih neće se dodijeliti niti jedan SBU.

RASPODJELA SBU-a PO GODINAMA

Budući da se Zahtjev na godišnjoj razini može podnijeti za razdoblje od najmanje jedne skladišne godine i najviše pet skladišnih godina, raspodjela raspoloživih SBU-a obavlja se najviše u pet krugova. Postupak započinje raspodjelom za petogodišnje razdoblje odnosno za najduže razdoblje za koje je Operator zaprimio Zahtjeve.

1. krug raspodjele SBU-a

U prvi krug raspodjele SBU-a ulaze Podnositelji sa Zahtjevom za razdoblje od svih pet godina.

U skladu s općim pravilima raspodjele SBU-a, prvo se obavlja raspodjela za petu godinu, nakon čega se obavlja i djelomična raspodjela raspoloživih SBU-a za prve četiri godine i to na način da u raspodjelu za svaku pojedinu godinu za pojedinog Podnositelja uvijek ulazi SBU5min koji predstavlja njegov najmanji zahtijevani broj SBU-a za petogodišnje razdoblje.

U slučaju da je broj raspoloživih SBU-a za pojedinu godinu četverogodišnjeg razdoblja manji od sume SBU5min iz svih pristiglih Zahtjeva, raspodjela raspoloživih SBU-a u ovom krugu prema općem postupku raspodjele sa SBU5min kao ulaznim parametrom za raspodjelu je konačna te nema dodatnih krugova raspodjele za tu pojedinu godinu.

2. krug raspodjele SBU-a

U drugi krug raspodjele uz Podnositelje koji su podnijeli Zahtjev za razdoblje od svih pet godina ulaze i Podnositelji sa Zahtjevom za četiri godine.

Pri tome, Podnositelj sa Zahtjevom za razdoblje od pet godina u drugi krug raspodjele ulazi s brojem SBU-a iz Zahtjeva koji je umanjen za broj SBU-a koji mu je po godinama već dodijeljen u prvom krugu raspodjele.

U skladu s općim pravilima raspodjele SBU-a, prvo se obavlja raspodjela za četvrtu godinu, nakon čega se obavlja i djelomična raspodjela raspoloživih SBU-a za prve tri godine i to na način da u raspodjelu za svaku pojedinu godinu za pojedinog Podnositelja uvijek ulazi SBU4min koji predstavlja njegov najmanji zahtijevani broj SBU-a za četverogodišnje razdoblje.

U slučaju da je broj raspoloživih SBU-a za pojedinu godinu trogodišnjeg razdoblja manji od sume SBU4min iz svih Zahtjeva Podnositelja, raspodjela raspoloživih SBU-a u ovom krugu prema općem postupku raspodjele sa SBU4min kao ulaznim parametrom za raspodjelu je konačna te nema dodatnih krugova raspodjele SBU-a za tu pojedinu godinu.

3. krug raspodjele SBU-a

U treći krug raspodjele uz Podnositelje koji su podnijeli Zahtjev za razdoblje od četiri ili pet godina ulaze i Podnositelji sa Zahtjevom za tri godine.

Pri tome Podnositelj sa Zahtjevom za razdoblje od četiri ili pet godina u treći krug raspodjele ulazi s brojem SBU-a iz Zahtjeva koji je umanjen za broj SBU-a koji mu je po godinama već dodijeljen u prvom i drugom krugu raspodjele.

U skladu s općim pravilima raspodjele SBU-a, prvo se obavlja raspodjela za treću godinu, nakon čega se obavlja i djelomična raspodjela raspoloživih SBU-a za prve dvije godine i to na način da u raspodjelu za svaku pojedinu godinu za pojedinog Podnositelja uvijek ulazi SBU3min koji predstavlja njegov najmanji zahtijevani broj SBU-a za trogodišnje razdoblje.

U slučaju da je broj raspoloživih SBU-a za pojedinu godinu dvogodišnjeg razdoblja manji od sume SBU3min iz svih Zahtjeva Podnositelja, raspodjela raspoloživih SBU-a u ovom krugu prema općem postupku raspodjele sa SBU3min kao ulaznim parametrom za raspodjelu je konačna te nema dodatnih krugova raspodjele SBU-a za tu pojedinu godinu.

4. krug raspodjele SBU-a

U četvrti krug raspodjele uz Podnositelje koji su podijeli Zahtjev za razdoblje od tri do pet godina ulaze i Podnositelji sa Zahtjevom za dvije godine.

Pri tome, Podnositelj sa Zahtjevom za razdoblje od tri do pet godina u četvrti krug ulazi s brojem SBU-a iz Zahtjeva koji je umanjen za broj SBU-a koji mu je po godinama već dodijeljen u prva tri kruga raspodjele.

U skladu s općim pravilima raspodjele SBU-a, prvo se obavlja raspodjela za drugu godinu, nakon čega se obavlja i djelomična raspodjela raspoloživih SBU-a za prvu godinu i to na način da u raspodjelu za prvu godinu za pojedinog Podnositelja ulazi SBU2min koji predstavlja njegov najmanji zahtijevani broj SBU-a za dvogodišnje razdoblje.

U slučaju da je broj raspoloživih SBU-a u prvoj godini manji od sume SBU2min iz svih Zahtjeva Podnositelja, raspodjela raspoloživih SBU-a u ovom krugu prema općem postupku raspodjele sa SBU2min kao ulaznim parametrom za raspodjelu je konačna te nema dodatnog kruga raspodjele SBU-a za prvu godinu.

5. krug raspodjele SBU-a

U peti krug raspodjele u kojem se dodjeljuje raspoloživi broj SBU-a samo za prvu godinu ulaze Podnositelji koji su podnijeli Zahtjev za razdoblje od jedne do pet godina.

Postupak raspodjele SBU-a za prvu godinu odvija se u skladu s općim pravilima raspodjele SBU-a.

Pri tome Podnositelji sa Zahtjevom za razdoblje od dvije do pet godina u peti krug ulazi s brojem SBU-a iz Zahtjeva koji je umanjnjen za broj SBU-a koji mu je za prvu godinu već dodijeljen u prva četiri kruga raspodjele.

OBAVIJEST O RASPODJELI SBU-a

Ako je raspodjelom pojedinom Podnositelju dodijeljen broj SBU-a koji je jednak zahtijevanom broju ili je jednak ili veći od minimalnog obvezujućeg broja SBU-a iz Zahtjeva Podnositelja, Operator će uz obavijest o raspodjeli SBU-a Podnositelju dostaviti i Ugovor o skladištenju plina s pripadajućom Potvrdom o ugovorenoj usluzi, a Podnositelj ih je dužan potpisati i vratiti Operatoru u roku od pet dana od dana zaprimanja.

Obavijest o raspodjeli SBU-a Operator dostavlja Agenciji.